

Türkiye

Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

WORLD
SIMMENTAL
FLECKVIEH
CONFERENCE
İZMİR
TURKEY '17

genTÜRK®

**BİLİNÇSİZ
MELEZLEME
ISLAH
ÇALIŞMALARINI
TEHDİT
EDİYOR!**

Sevgi, İlgi, Bilgi için...

DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ DERGİSİ

Ocak / Şubat 2017 - 2 Ayda Bir Yayınlanır - ISSN: 1302-3411

Mutlu Yollar

"Dünya Lideri Artık Türkiye'de"

ALLFLEX AVRASYA HAYVAN KİMLİK SİSTEMLERİ SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Macun Mahallesi Erciyes İş Yerleri Sitesi 201. Cadde No: 63 Yenimahalle / ANKARA • Tel: 0312 417 97 55 Faks: 0312 417 97 56

Değerli Yetiştiricilerimiz,

Türkiye'deki sığırların genetik ıslahı konusunda Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliklerinin vermekte olduğu mücadele on sekiz yılını geride bırakmıştır. Bu süreçte çiğ süt piyasa istikrarı ve hayvan sağlığı başta olmak üzere yaşanan pek çok probleme rağmen, Yetiştirici Birliklerinin genetik ve çevresel ıslah konularında ortaya koymuş oldukları gayretler takdire değerdir.

Islah çalışmalarının temeli kayıt sisteme dayanmaktadır. Dünyanın en zor ve masraflı işi olan kayıt tutma çalışmaları için Bakanlık ve Birlikler tarafından her yıl milyonlarca lira kaynak aktarılmaktadır. Faaliyetlerin sürdürülebilmesi maksadıyla İl Birliklerinde 1600 personel ve 900 saha aracı görev yapmaktadır. İl Birliklerine kayıtlı 4 milyon 800 bin baş damızlık sığırdaki akrabalık ve verim kayıtlarının toplanması ve güncellenmesi amacıyla gece gündüz çalışmalar yürütülmektedir.

Geçtiğimiz 2013 yılından itibaren 10 ilde kurulan çiğ süt analiz laboratuvarları için o illerin birlikleri tarafından yaklaşık 100 milyon TL civarında kaynak harcanmıştır. Gerçekleştirilen bu yatırım sayesinde Türkiye'de ilk defa inek sütünde yağ, protein ve somatik hücre sayısı ile ilgili bilgileri hızlı ve etkin bir şekilde toplayıp değerlendirebilecek bir alt yapıya kavuşulmuştur.

Bakanlıkla birlikte Yetiştirici Birliklerimizin gece gündüz vermiş olduğu mücadele sonucunda Türkiye bugün ülkenin hayvansal üretimini arttıran ve verimi test edilmiş boğa sperması ve damızlık düve üreten bir ülke durumuna gelmiştir. Bu çerçevede çiğ süt üretimimiz 18.6 milyon ton, kırmızı et üretimi ise 1.15 milyon ton seviyesine yükselmiştir. Diğer taraftan Türkiye ürettiği kaliteli GENTÜRK marka boğa sperması ve damızlık gebe düvelerini Azerbaycan ve Türkmenistan başta olmak üzere çeşitli ülkelere ihraç edebilecek potansiyele erişmiştir. Bu

noktaya gelinmesinde hiç kuşkusuz Bakanlığımızın suni tohumlamanın yaygınlaştırması başta olmak üzere ırlah çalışmalarına verdiği önem ve bu kapsamda aktardığı desteklerin katkısı büyüktür.

Son dönemde, suni tohumlama, tabii tohumlama ve embriyo transferi faaliyetleri hakkındaki yönetmelikte yapılan düzenleme ile sığır sürülerinde farklı ırklar arası melezleme ve bunların soy kütüğü ve ön soykütüğü sisteme kaydı serbest bırakılmıştır. Diğer yandan, anaç sığır desteklemesinin kaldırılması ve temel buzağı desteklemesinde suni tohumlama koşulunun aranmaması neticesinde 2016 yılındaki yapılan suni tohumlama sayısı geçtiğimiz yılın yarısına kadar düşmüş, uygulanan tohumlamaların önemli bir bölümü de melezlemeye yönelik gerçekleşmiştir. Buna ek olarak; DAP, GAP, DOKAP VE KOP bölgelerine dahil 33 illerde besilik materyal teminine yönelik olarak tabii tohumlama boğası dağıtımı gerek kontrolsüz melezlemenin gerekse tabii tohumlamaya bağlı bulaşıcı hastalıkların artmasına yol açmıştır.

Kısa vadede kırmızı et üretimini arttırmaya yönelik çözümmüş gibi görünen melezlemelerin bilimsel yöntem ve nitelikten uzak, rastgele bir şekilde uygulandığı görülmektedir. Elde edilen melez dişilerin damızlıkta kullanılmaya devam edilmesi de mevcut şartlarda beklenen bir gelişme olacaktır.

Yasal mevzuattan yoksun ve ARGE çalışmaları ile desteklenmeyen sistemsiz ve kontrolsüz melezleme uygulamasına devam edilmesi halinde, uzun yıllar büyük emekler verilerek verim seviyelerinde ulaşılan noktanın geriye gitmesi ve ırlahına aktarılan ve amacına ulaşmış onca ekonomik kaynağın heba olmasından büyük endişe duyulmaktadır.

Tüm Dünya ülkelerinde olduğu gibi, Türkiye'nin de ırlahı çalışmalarında bir sistematige yani, yasal bir altyapıya

kavuşturulması gerekmektedir. Bu alt yapı, ülkenin hayvansal üretimi açısından ihtiyaçlarını ve önceliklerini dikkate alan bağımsız bir ULUSAL HAYVAN ISLAH KANUNU'dur. Geçtiğimiz 2010 yılında 5996 sayılı Kanun'un yasalaşması ile yürürlükten kaldırılan Hayvan Islah Kanunu'nun Avrupa Birliği mevzuatlarına uyumlu ve güncel şekliyle düzenlenerek yeniden yürürlüğe konulması hayvansal üretimde faaliyet gösteren her kesimin temel beklentisidir.

Yasal altyapının oluşturulmasının yanı sıra Üniversitelerin ve Araştırma Enstitülerinin sığır ırkları arasında melezleme ve yeni ırkların geliştirilmesi konularında ciddi ARGE araştırmalarına ağırlık vermesi ve bu kuruluşların araştırma çalışmaları için ihtiyaç duydukları bütçenin sağlanması gerekmektedir.

Ülkenin süt ve kırmızı et üretimi bakımından gıda güvenliğinin en önemli teminatının ırlahından geçtiği bilinci ile Bakanlık, Yetiştirici Birlikleri, yetiştirici, suni tohumlamayı uygulayan Veteriner Hekim ve teknisyenlerin bu konuda oldukça hassas davranması ulusal çıkar açısından büyük önem arz etmektedir. Ancak bu sayede yoğun emek sarf edilerek ve milyonlarca liralık bütçe harcanarak yürütülen ırlahı çalışmaları hak ettiği değere kavuşacaktır.

Nihai hedef; ülkenin hayvansal üretimine katkı sağlamak ve ihracat potansiyelini geliştirmek olmalıdır. Bu bağlamda, Bakanlık, Birlik, Veteriner Hekim ve Yetiştirici olmak üzere hayvancılık sektörünün tüm paydaşlarının katkısıyla yürütülen ırlahı çalışmalarının konusunda Türkiye'nin bağımsızlık projesi olduğu unutulmamalıdır.

Ülke olarak geçirdiğimiz zor bir yılın ardından 2017 yılının ülkemize birlik ve beraberlik getirmesi, barış ve huzurun tüm dünyaya hakim olması umuduyla, tüm yetiştiricilerimize bol kazançlı yıllar dileriz.

Dr. Hüseyin Veliöğlu

Genel Sekreter

DAMIZLIK SİĞİR YETİŞTİRİCİLERİ DERGİSİ

2 ayda bir yayınlanır

SAHİBİ

Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği
Basın, Yayın, Dağıtım ve Ticaret İktisadi İşletmesi Adına
Cemalettin ÖZDEN

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Zir. Yük. Müh. Dr. Onur ŞAHİN

EDİTÖR

Ayşe SÖNMEZ

DANIŞMAN

Zir. Yük. Müh. Gülhan ERDOĞDU TATAR

YAZIŞMA ADRESİ

Eskişehir Yolu Üzeri Mustafa Kemal Mahallesi 2120.
Cadde No: 5 Gözüm İş Merkezi Daire: 1-2 06520 Çankaya
ANKARA

Tel: 0 312 219 45 64 (pbx) • Faks: 0 312 219 45 59

e-posta: dsymb@dsymb.org.tr • www.dsymb.org.tr

BASKI

Çağhan Ofset Matbaacılık Ltd. Şti.

Tel: 0 312 397 71 83

(Bu dergideki yazılardan yazarları sorumludur. İzin alınmadan alıntı yapılamaz, kopya edilemez.)

İÇİNDEKİLER
o c a k - ş u b a t 2 0 1 7

- 2 TDSYMB 7. Muhasebe Toplantısı Antalya'da Gerçekleştirildi
- 4 Dünya Toprak Günü Kutlandı
- 6 Milli Tarım Projesi Başlıyor
- 7 Merkez Birliği Heyeti HAYGEM Genel Müdürü Osman UZUN'u Makamında Ziyaret Etti
- 7 Kooperatifçilik Genel Müdürü Merkez Birliğini Ziyaret Etti
- 8 Sivil Toplum Kuruluşları Tarım Reformu Genel Müdürlüğünde Bir Araya Geldi
- 8 Merkez Birliği Heyeti SETBİR'i Ziyaret Etti
- 10 Şap Hastalığının Kontrolü ve Eradikasyonu Eylem Planı Toplantısı İzmir ve Konya'da Gerçekleştirildi
- 12 Türkiye - İran Tarımsal İş Forumu Gerçekleştirildi
- 16 Yarısı Yaşasa Et Sıkıntısı Kalmaz
- 17 Trakya'nın En Donanımlı Hayvan Hastanesi Hizmette
- 18 Erzincan DSYB Süt Parası Karşılığında İnek Dağıtıyor
- 20 Kayseri DSYB Süt Köprüsünü Kurdu
- 22 Aksaray DSYB Damızlık Üretim Merkezi Oluyor
- 24 Röportaj - Ümit Fırat TURAN, Elazığ DSYB Yönetim Kurulu Başkanı
- 26 Röportaj - Cihan EREZ, Yetiştirici
- 30 Süt Sığırlarında Meme Sağlığı Ve Hastalıkları
- 36 Silaj
- 40 Buzağı Büyütmede Kullanılan Yemleme Sistemleri
- 44 Tarım Takvimi (Ocak - Şubat)

TDSYMB 7. Muhasebe Toplantısı Antalya'da Gerçekleştirildi

Damızlık Sığır Yetiştiricileri İl Birliklerinin sorumlu müdürleri ve muhasebe personellerine yönelik düzenlenen muhasebe eğitimi 31 Ekim - 4 Kasım 2016 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirildi. Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Cemalettin ÖZDEN'in açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Merkez Birliği Yönetim ve Denetleme Kurulu Üyelerinin yanı sıra İl Birlik Başkanları da katıldı.

Toplantıda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet ÖZGÜN Yetiştirici Birliklerinin mevzuatı hakkında bilgiler verirken, Ziraat Bankası Tarım Politikaları koordinatörü Ümit ÇELİKTAN, İl Birliklerinin Ziraat Bankası şubeleri ile ilişkileri ve banka mevzuatı hakkında sunum yaptı.

Toplantının ikinci günü Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Alt Yapı ve Çevre İzleme Daire Başkanı Ramazan KOÇAK'ın Milli Tarım Projesi, mera hayvancılığı, damızlık düve üretim merkezlerinin kurulması gibi çeşitli konularda yaptığı konuşmasının ardından, Merkez Birliği İdari ve Mali İşler Şube Müdürü Muhammet Cüneyt BAYOĞLU yetiştirici birlikleri mevzuatı, Ziraat Mühendisi İbrahim KARAKOYUNLU hayvancılık desteklemeleri ve Haybis buzağı kaydı, Yazılım Uzmanı Sencer GÜLTUNA mobil tohumlama ile ilgili sunumlarını gerçekleştirdi.

Teknik sunumların akabinde Yeminli Mali Müşavir Bülent ÜNER İl Birliklerinin bütçe hazırlamasında yaşadığı sorunlara değinerek, katılımcıların sorularını cevapladı.

Milli Tarım Projesi Başlıyor

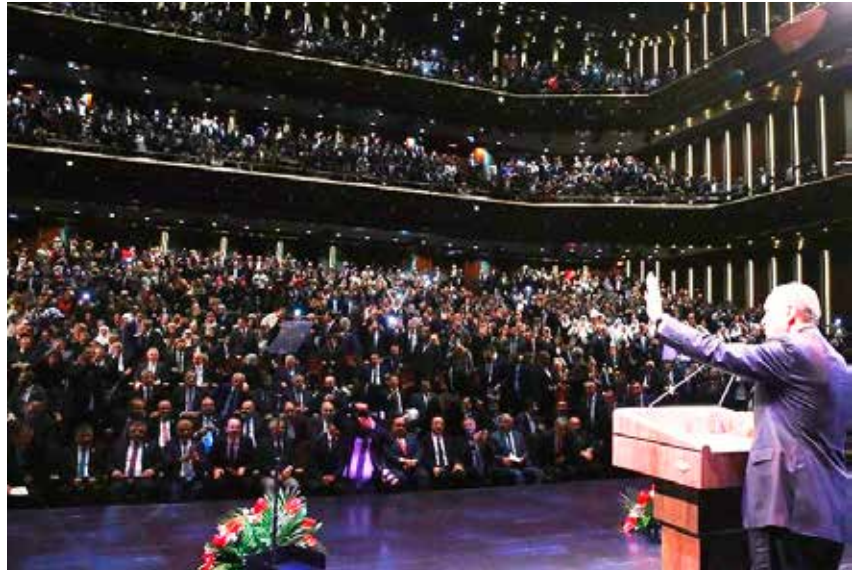

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tarımda verimliliği artırmak amacıyla geliştirilip uygulamaya sokulan Milli Tarım Projesi'nin tanıtım töreni Beştepe Millet Kültür ve Kongre Merkezinde yapıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayip ERDOĞAN, Başbakan Binali YILDIRIM, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk ÇELİK'in katıldığı tanıtım töreninde Merkez Birliği Genel Başkanı Cemalettin ÖZDEN de hazır bulundu.

Türkiye'nin birçok şehrinden gelen çiftçilerin de iştirak ettiği törende Cumhurbaşkanı yaptığı konuşmasında; tarımın, insanlığın varlığını sürdürdürebilmesinin olmazsa olmazı olduğunu belirterek, Milli Tarım Projesinin; 'Havza Bazlı Üretimi Destekleme' ve 'Hayvancılıkta Yerli Üretimi Destekleme' adıyla iki başlık altında hayata geçirildiğini ve projeye hep birlikte sahip çıkılması gerektiğini söyledi.

Anadolu'nun, Dünyanın en kadim tarım ve hayvancılık coğrafyası olmasına rağmen, bugün Türkiye'nin, her iki konuda da olması gereken yerin çok uzağında bulunduğunu vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Topraklarımız var ama doğru planlama yaparak, yeterli teknik destek sağlayarak hakkıyla değerlendiremiyoruz. Meralarımız var ama et fiyatları almış başını gidiyor. İhtiyacımızı karşılayabilmek için ithalat yapmak zorunda kalıyoruz" görüşlerine yer verdi ve bunun kabul edilebilir bir manzara olmadığını söyledi.

Merkez Birliği Heyeti HAYGEM Genel Müdürü Osman UZUN'u Makamında Ziyaret Etti

Merkez Birliği Genel Başkanı Cemalettin ÖZDEN, Başkan Yardımcısı İlhan KÖTEN, Muhasip Üye Sırrı ÖZTÜRK, Yönetim Kurulu Üyeleri Edip YILDIZ, Ahmet YILMAZ, Nurhan DAYAN ve Genel Sekreter Dr. Hüseyin VELİOĞLU'ndan oluşan heyet Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürü olarak atanan Osman UZUN'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundular. Günün anısına, Genel Başkanımız Cemalettin ÖZDEN tarafından Sayın UZUN'a Holstein ırkı boğa maketi hediye edildi.

Kooperatifçilik Genel Müdürü Merkez Birliğini Ziyaret Etti

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifçilik Genel Müdürü Sayın Arif Sami SEYMENOĞLU ve Ziraat Mühendisi Dr. Hayati BAŞARAN 15 Kasım 2016 tarihinde Merkez Birliğini ziyaret etti. Merkez Birliği Denetleme Kurulu Üyesi Lütfi DANAHALİLOĞLU'nun başkanlığında gerçekleştirilen toplantıda hayvancılıkla ilgili güncel konular görüşüldü.

Sivil Toplum Kuruluşları Tarım Reformu Genel Müdürlüğünde Bir Araya Geldi

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürü Abdullah Burak KESER hayvancılık sektöründe faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının Genel Başkanları ile bir araya geldi. Merkez Birliği Genel Başkanı Cemalettin ÖZDEN'in katıldığı toplantıda, Tarım Reformu Genel Müdürü Abdullah Burak KESER ve diğer katılımcılar hayvancılıkla ilgili sorunları görüşmenin yanı sıra fikir alışverişi yapma imkanı buldular.

Merkez Birliği Heyeti SETBİR'i Ziyaret Etti

Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Cemalettin ÖZDEN, Yönetim Kurulu Üyeleri Edip YILDIZ, Ahmet YILMAZ ve Genel Sekreteri Dr. Hüseyin VELİOĞLU'ndan oluşan heyet Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliğinin (SETBİR) yeni Yönetim Kuruluna 9 Aralık 2016 tarihinde hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

SETBİR Yönetim Kurulu Başkanı S. Tarık TEZEL, Başkan Yardımcısı Murat HOCALAR, Sayman Üye Nahit YAZICIOĞLU, Yönetim Kurulu Üyeleri Hüseyin ÖZŞENOĞULLARI, Mevlüt SOLMAZ, Mehmet ŞAHBAZ, Tahir Selçuk YAVUZ, Gürkan HEKİMOĞLU ve Buse Pınar KAÇAR'ın katıldığı toplantı kapsamında hayvancılık ve sektör ile ilgili güncel gelişmeler üzerinde istişarede bulunuldu.

TR09208118 / ADALILAR

TR42205280 / ATABARI

TR4221800 / BAHRİYELİ

TR09209060 / ERTÜRK

TR174850M / GÖNÜLLÜ

TR22317579 / HACIUMUR

TR1630790 / HARUN

TR1630560 / KORU

TR220055J / MERT

TR39115555 / OZAN

TR10115855 / ÖZCAN

TR37223363 / SADİ

TR4204347 / SALİM

TR174800M / SEZER

TR10140535 / SÜMER

TR42701552 / TIRYAKİ

TR3910381 / KÖKTÜRK

TR42204137 / ZAFER

TR10601581 / AY

TR16127770 / GARİP

TR103170E / GÖKHAN

TR161715A / PAŞA

TR16221200 / SADIATA

TR59164580 / SERTKAYA

TR03393930 / UTKU

TR10115889 / ÜNVER

TR09209212 / YÖRÜK

TR15555010 / FIRTINA

TR19754540 / GÜNEŞ

TR15642111 / KOZLUCALI

TR0998823 / SEYMEN

TR2604309 / TARKAN

Şap Hastalığının Kontrolü ve Eradikasyonu Eylem Planı Toplantısı İzmir ve Konya'da Gerçekleştirildi

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Trakya'dan sonra bir çok bölgenin şap hastalığından ari hale getirilmesi için harekete geçti. Bakanlık hazırladığı yeni eylem planıyla, Trakya'yı "aşızsız hastalıktan ari bölge", Orta/Batı Karadeniz, Güney Marmara, Ege, Orta Anadolu, Orta/Batı Akdeniz'de "aşılı hastalıktan ari bölge" statüsüne kavuşturacak.

Ülkemizde Şap hastalığının, büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde önemli ekonomik kayıplara neden olan en önemli hastalık olduğu belirtilen toplantıda, hastalığın kontrol ve eradikasyonuna imkan sağlayacak çeşitli tedbir ve uygulamalar hakkında paydaşlar bilgilendirildi. Toplantıda; aşılama uygulamalarının yanı sıra alınması gereken diğer önlemler hakkında da katılımcılara detaylı bilgiler verildi. Hastalıkla yapılan mücadelede başarı sağlanabilmesi için sektörde faaliyet gösteren tüm paydaşların yürütülen çalışmalara katkı sağlamaları istendi.

Bakanlığın yeni hazırladığı eylem planına göre, Trakya bölgesinin 2018 yılında "aşızsız hastalıktan ari bölge" statüsüne, Orta/Batı Karadeniz, Güney Marmara, Ege, Orta Anadolu, Orta/Batı Akdeniz'in ise 2019 yılında "aşılı hastalıktan ari bölge" statüsüne kavuşturulması, 2023 yılına kadar da diğer tüm bölgelerde aşılı arılık statüsünün elde edilmesi amaçlanıyor.

Hayvan hareketlerinin kontrolü için "kontrol noktaları" kurulacak

Toplantıda; 2017 yılından itibaren söz konusu Bölgelerinin Şap Hastalığından Korunmuş Bölge olarak ilan edileceği ve tanımlanan bölgeye Bakanlıkça açıklanan kurallara dışında sevk edilen hayvanların tazminatsız olarak doğrudan kesime sevk edileceği, tanımlanan bölgeye, bölge dışından yapılacak duyarlı hayvan sevklerinin, Bakanlıkça belirlenen "19 yol kontrol noktalarından uygun olanlardan birinde" kontrol edileceği ifade edildi.

Şap hastalığı tazminatlı hastalıklar listesinde yer alacak

Trakya'dan sonra Batı Karadeniz, Güney Marmara, Ege ve İç Anadolu bölgesinin de şap hastalığından korunması için alınan önlemleri desteklemek amacı ile bu alanda 2018 yılından itibaren şap hastalığına yakalanmış hayvanlar tazminatlı olarak kesime sevk edilmesi kararı alınacak.

İlk defa aşılanan hayvanlar bir ay sonra yeniden aşılanacak

Arılığı hedeflenen bölgede bulunan ve şap hastalığına karşı ilk defa aşılanan hayvanların bağışıklığını güçlendirmek için bir ay sonra yeniden aşılanmaları sağlanacak.

Eylem Planı ile ilgili, İzmir ve Konya'da gerçekleştirilen toplantılara Bakanlık yetkilileri, arılığı hedeflenen bölgede bulunan illerin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürleri ile Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Mü-

dürleri, Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliğinin yanı sıra birçok sivil toplum kuruluşunun temsilcileri katıldı.

Gerçekleştirilen toplantılarda Bakanlığın hazırladığı yeni eylem planı ile ilgili açıklama yapan Müsteşar Yardımcısı Dr. Nihat PAKDİL, program ile Türkiye'nin yarısının şap hastalığından ari hale getirileceğini vurgulayarak, aşılama için Türkiye'deki virüse %100 uyan yerli aşı kullanılacağını belirtti. Ayrıca Pakdil, aşılamanın yanında hayvan hareketinin kontrolü için de yeni kontrol noktaları oluşturulacağını söyledi. Pakdil, "Öncelikle kendi ülkemizde dolaşan virüse karşı özel olarak üretilmiş aşığı kullanacağız. Dışarıdan aşı getirilmesinin önüne engel koymuyoruz Tek şartımız; aşılamanın spesifik olarak Türkiye'deki virüsle %100 örtüşmesi" diye konuştu.

Yüzde 90 oranında aşılama ile hedefe ulaşabileceklerini söyleyen Pakdil, "Ancak asıl hedefimiz %100 aşılama. Başka türlü sürüde enfeksiyona açık hiç bir hayvanın olmaması sağlanamaz. Aşılamadan sonra da hayvanları takip edeceğiz" dedi. Pakdil, çalışmaların sadece batı bölgelerinde yapılmayacağını, doğu illerinde de benzer çalışmaların gerçekleştirileceğini söyledi.

Pakdil ayrıca hayvan sevkiyatının kontrol altına alınmadan aşılamanın ba-

şarılı olamayacağını belirterek, "Ben aşığı yaparım rahat rahat uyurum yaklaşımı doğru değil, bu noktada da nüfusun tamamıyla iş birliği içerisinde olmalıyız" dedi. Hastalık şüphesi olan hayvanlardan haberdar olmanın önemli olduğunu dile getiren Pakdil, belirlenen yerlerde kontrol noktaları oluşturulacağını belirterek, bu konuda meslek örgütleriyle iletişimin önemine değindi.

Toplantının açılışında konuşan İzmir İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Ahmet GÜLDAL, 5 milyar liraya ulaşan hayvansal üretim değerine sahip İzmir'de hastalıklarla mücadelelenin önemini vurguladı ve hayvan hastalıklarıyla ilgili yıllardan beri büyük mücadeleler verildiğini ve büyük maddi külfetlere katlanıldığını söyledi. Bakanlığın büyük bir hamle yaptığını söyleyen Güldal, özellikle Trakya'daki başarıdan sonra Ege Bölgesinde de aşıli şap hastalığından aşıli ari bölge oluşturmak için başlatılan bu çalışmanın önemine değindi. Güldal "Ege Bölgesi illeri olarak Bakanlığımızın bu faaliyetine aynı önemde katkı sunmamız gerekmektedir. Biz İzmir'de Tüberküloz ve Brusella açısından hastalıktan ari 50 işletmeye sahibiz. Bu sistemin yaygınlaşması için teşviklerin ve desteklerin artırılması gerektiğini düşünüyorum. Bu destekler artarsa hem bölgenin ari statüsüne geçmesi kolaylaşacak

hem de daha kaliteli ve daha güvenilir üretim gerçekleşecektir." dedi. Şap hastalığı aşılamalarının önemini vurgulayan Güldal, 2010 yılından itibaren şap hastalığındaki aşılamaların ciddiyetinin artırılmasına bağlı olarak hastalık mihrak sayısının İzmir'de 50 civarından 9-10'lara düştüğünü dile getirdi.

Güldal sözlerini şöyle sürdürdü; "Ama şap hastalığı başta olmak üzere hastalıkların yayılmasında, hayvan hareketlerindeki kontrolde sağlamalıyız. Özellikle Kurban Bayramı'ndan sonra şap hastalığında patlama oluyor. Biz 2 yıldır kolluk güçleriyle Kurban Bayramı öncesi ve sonrasında hayvan hareketlerinde iş birliği yaptık ve şap hastalığında azalma yaşandı. Ancak kolluk kuvvetlerinin görevini tam manasıyla yerine getirdiğini söylemem mümkün değil. Türkiye'nin doğusundan çıkan hayvanlar 10-12 vilayet geçiyor ve 15-20 gün sonra İzmir'de hastalık ortaya çıkabiliyor. Mutlaka aşılama yapmamız gerek ama maalesef kontrolsüz ve izlenemeyen hayvan hareketleriyle büyük sorunlar oluşuyor. Bu sorunları aşmak için de Bakanlığımızın talimatlarını bekliyoruz."

Konunun uzmanları tarafından yapılan teknik sunumlar ile devam eden toplantılarda daha sonra katılımcılardan gelen sorular cevaplandı ve katılımcıların önerileri ve katkıları değerlendirildi.

Türkiye - İran Tarımsal İş Forumu Gerçekleştirildi

Türkiye-İran Tarımsal İş Forumu 25 Ekim 2016 tarihinde İran Tarımsal Seferberlik Bakanı Mahmoud HOJJATI, İran Köy Kooperatifi Kurumu Genel Müdürü Hassan SAFAEI ve birçok üst düzey bürokratin katılımıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde gerçekleştirildi.

Açılış konuşmasını Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sayman Üyesi Faik YAVUZ'un yaptığı forumda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk ÇELİK İran ve Türkiye'nin rekabetle küçülmek yerine iş birliğiyle büyümeyi tercih ettiğini belirterek, 160 milyonluk toplam nüfusa ve 100 milyar doları aşkın tarımsal hasılaya sahip iki ülkenin iş birliğiyle oluşturacağı sinerjinin bölgenin huzur ve barışı için son derece önemli olduğunu vurguladı.

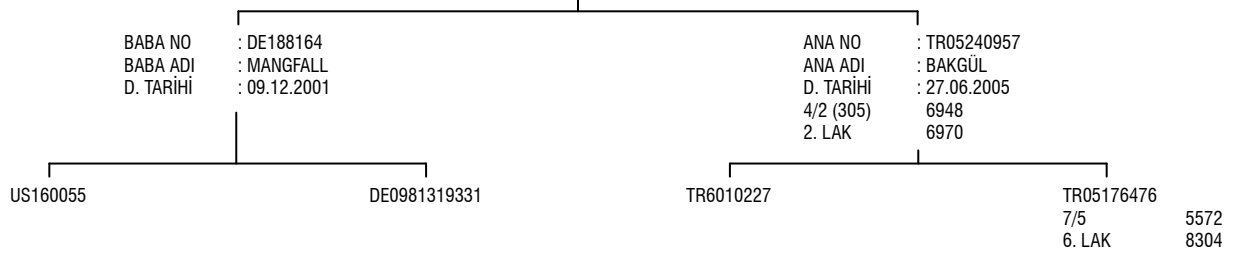
Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliğini temsilen Genel Sekreter Dr. Hüseyin VELİOĞLU, Teknik İşler Şube Müdürü Dr. Onur ŞAHİN ve Uluslararası İlişkiler Sorumlusu Onur YILDIZ'ın katıldığı forumun öğleden sonaki oturumunda İran'ın Isfahan İli Sığır Yetiştiricileri Birliği Genel Müdürü Hashem NASROLLAHİ BOOROOJENİ, Gahazvin İli Sığır Yetiştiricileri Birliği Genel Müdürü Hossein NEMATİ, Khorasan Razavi İli Sığır Yetiştiricileri Birliği Genel Müdürü Farshid SARRAF, İran Tarım ve Hayvancılık Merkez Kooperatifleri Genel Müdürü Alireza AZİZOLLAHİ ile aşılama, süt sağımı, hayvancılık ekipmanları, besicilik ve embriyo transferi konuları hakkında ikili görüşmeler yapılarak, bilgi ve deneyimler aktarıldı.

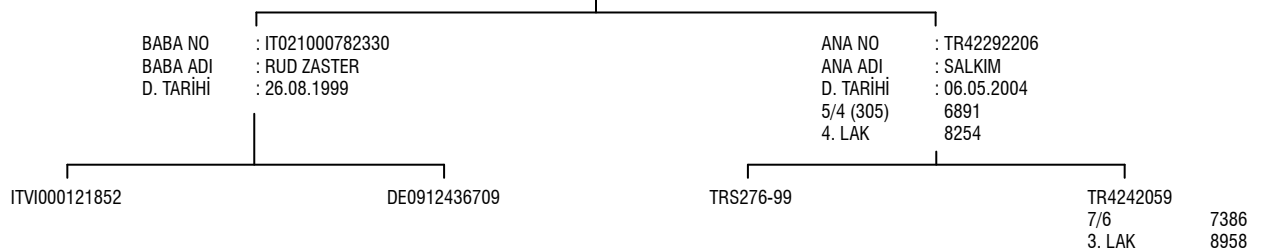
SARP TR05649744

D. Tarihi : 11.03.2010
Yetiştirici : AMASYA-TİM

PAKDİL TR421490529

D. Tarihi : 08.12.2009
Yetiştirici : ALTINOVA - TİM

KUBİLAY TR421698013

D. Tarihi : 08.01.2010
Yetiştirici : ALTINOVA-TİM

BABA NO	: US193299	ANA NO	: TR42292232
BABA ADI	: CAMELOT MISSION	ANA ADI	: İSTANBULLU
D. TARİHİ	: 10.07.1998	D. TARİHİ	: 23.05.2004
		5/4 (305)	6157
		3. LAK	7114
US 187748	US857838	TRS176-98	TR0031499-186
			3/2 (305) 6476
			2. LAK 6912

ALTINOVA TR421490518

D. Tarihi : 27.11.2009
Yetiştirici : ALTINOVA-TİM

BABA NO	: US193299	ANA NO	: TR42200054
BABA ADI	: CAMELOT MISSION	ANA ADI	: EMETE
D. TARİHİ	: 10.07.1998	D. TARİHİ	: 06.02.2003
		5/5 (305)	6428
		4. LAK	7673
US 187748	US857838	TRS145-96	TR0031497-211
			3/3 4593
			1. LAK 7208

Yarısı Yaşasa Et Sıkıntısı Kalmaz

Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyesi ve Konya İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Edip YILDIZ, bakımsızlık ve düzenli aşı yapılamaması nedeniyle yılda 415 bin baş buzağının öldüğünü belirterek, "Yarısını yaşatabilsek hayvan ithalatını önleyebiliriz" dedi. Hayvancılık sektörünün en önemli sorunlarından birinin önlenemeyen buzağı ölümleri olduğunu belirterek; "Ülkemizde hayvancılığa verilen desteğin 3 katını ithalata harcıyoruz. Bu para ülkemiz hayvancılığının gelişimi için harcanmalıdır. Erken buzağı ölümlerinin birçoğunun önlenilebilir, ya akciğer enfeksiyonundan ya da

ishalden dolayı buzağlarımız ölüyor. Koruyucu aşılama ile bu ölümlerin büyük bir bölümü engellenebilir şeklinde düşünüyoruz. Bu durumda her buzağın yüzde 50 dişi yüzde erkek olarak düşünenecek olursak Türkiye'nin et ihtalatına ihtiyaç duymayacağını söyleyebiliriz" dedi. Bu konuda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk ÇELİK'e gerekli bilgileri ilettiklerini kaydeden YILDIZ, Bakanlıktan destek istediklerini belirtti.

Konya DSİYB'nin 4 bin 600 üyesi olduğunu kaydeden YILDIZ, "Günlük 500 tonun üzerinde süt toplayan bir organizasyonumuz var. Türkiye'nin başka

hiçbir yerinde bu çap ve büyüklükte bir organizasyon gerçekleştiren bir yapı bulunmuyor. Birliğimiz Konya'nın 31 ilçesinden 16'sında kurduğu merkezler aracılığıyla bu organizasyonu yapıyor" dedi. Süt fiyatlarında 3 yıldır herhangi bir değişim olmadığını da vurgulayan YILDIZ, bu üç yılda zaman zaman talepte ciddi düşüşler olduğunu söyledi. Bu durumlarda da sanayi ve Et ve Süt Kurumunun yardıma yetiştiğini ve talebin düşük olduğu dönemlerde ellerinde kalan sütü Et ve Süt Kurumu aracılığıyla süt tozuna dönüştürdüklerini belirterek, hali hazırda süte yönelik talebin fazla olduğunu dolayısıyla ellerinde toza gidecek süt kalmadığı bilgisini verdi.

Trakya'nın En Donanımlı Hayvan Hastanesi Hizmette

Kırklareli İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğince 1.5 milyon lira bütçe ile yapılan Trakya'nın en donanımlı hayvan hastanesi hizmete başladı. Kavaklı beldeesinde açılan hayvan hastanesi acil, ameliyathane, yoğun bakım servisleri ile 24 saat hizmet sunacak.

Kırklareli DSYB Başkanı Ali DERMENCİ, Trakya'nın ihtiyacı olan hayvan hastanesinin açıldığını söyledi. Hastanede sadece büyükbaş ve küçükbaş hayvanların değil kedi, köpek ile kuşların da tedavi edileceğini aktaran DERMENCİ, şu değerlendirmede bulundu: "Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca 'hastalıklardan arı bölge' ilan edilen ve Türkiye'nin Hollanda'sı olarak nitelendirilen Trakya yetiştiricisi böyle bir hastanenin hayalini kuruyordu. Hayallerimiz artık gerçek oldu. İki yıl önce başlayan çalışmalarımız tamamlanarak, hastanemiz hizmete açıldı. Burada hayvanların hastalıkları kısa sürede tespit edilecek ve gereksiz ilaç kullanımının önüne geçilecek. Son derece modern ve son teknoloji tıbbi cihazlara sahip hastanemiz ile Trakya hayvancılığını bir adım daha ileriye taşıyacağız."

DERMENCİ, hastane olamadan önce rahatsızlanan hayvanların bir kısmının İstanbul'a gönderildiğini, bir bölümünün de kesilmek zorunda kaldığını sözlerine ekledi.

MEVZUAT

BAKANLAR KURULU KARARI

- 24 Kasım 2016 Tarihli ve 29898 sayılı Resmi Gazete
Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünce Kullanılmak Üzere Canlı Hayvan İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar

YÖNETMELİK

- 15 Kasım 2016 Tarihli ve 29889 Sayılı Resmi Gazete
Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- 5 Kasım 2016 Tarihli ve 29879 Sayılı Resmi Gazete
Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2016/29)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No:2016/45)
- 1 Aralık 2016 Tarihli ve 29905 Sayılı Resmi Gazete
Damızlık Düve Yetiştiriciliğinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No:2016/39)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2016/47)
- 3 Aralık 2016 Tarihli ve 29907 Sayılı Resmi Gazete
Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliği (Tebliğ No:2016/37)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2016/51)

Erzincan DSYB Süt Parası Karşılığında İnek Dağıtıyor

Erzincan İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından birlik üyelerine süt parası karşılığında Avrupa ülkelerinden ithal edilen gebe simental düve dağıtımı başladı. Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından yürütülen proje kapsamında, yıl sonuna kadar 148 çiftçiye 1310 baş hayvan dağıtımını gerçekleştirilmesi ve yetiştiricilerin aldıkları ineklerin sütleri ile borçlarını ödemesi planlanıyor.

Yıl sonuna kadar 2 aylık sürede dağıtılacak 1310 baş hayvanın ilk parti dağıtımları geçtiğimiz günlerde Erzincan Ticaret Borsasına ait Erzincan hayvan pazarında gerçekleştirildi. İlk Parti hayvanların dağıtım törenine Erzincan Vali Yardımcısı Dede Musa BAŞTÜRK, Erzincan Belediye Başkan Yardımcısı Karabey ATICI, Erzincan İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Murat ŞAHİN, Erzincan İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkanı Faruk GÜNAY ve yetiştiriciler katıldı.

Erzincan DSYB tarafından yürütülen proje ile Erzincan'da hayvancılığın geliştirilmesi yönünde bir adım daha atılmış oldu. Damızlık düve dağıtım töreninde konuşan Erzincan Vali Yardımcısı Dede Musa BAŞTÜRK, "Bugün Erzincan Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından dağıtımı yapılacak olan 1310 baş hayvanın ilk parti teslimatına bizzat şahit olduk. Her bir çiftçimize 10'ar baş gebe düve dağıtımını gerçekleştiriyor. Bu, bölgedeki büyükbaş hayvan kapasitesinin artırılması anlamında önemli bir adımdır. Çiftçilerimizin bu hayvanları başarılı bir şekilde yetiştirmeleri, diğer çiftçilerimizin de kendi işletmelerini yeniden gözden geçirerek et ve süt verimi yüksek kültür ırkı hayvanları yetiştirmelerine vesile olacaktır. İlimizde hem kültür ırkı oranının yaygınlaşması hem de modern yetiştiriciliğin gelişmesi anlamında önemli bir adım. Ayrıca ilimizin yıllık süt üretiminin artırılmasına önemli katkılar sağlayacaktır. Yılda 3 bin tona yakın bir artış olacağını düşünüyorum. Bu projenin finansman ayağını sağlayan Ziraat Bankası yetkililerine teşekkür ediyorum. Dağıtılan hayvanlar sürdürülebilir

hayvancılık açısından katkı sağlayacak önemli bir rakamdır" dedi.

Erzincan DSYB Başkanı Faruk GÜNAY ise yaptığı açıklamada "2014 yılından bu yana Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ziraat Bankası ve Merkez Birliğimiz arasında yapılan anlaşma kapsamında süt parası karşılığında hayvan dağıtımını yapıyoruz. Her ay düzenli olarak üyelerimizin süt parasından belirli bir miktarda kesinti yapıyoruz ve bu paralar bir hesapta toplanıyor. Bir miktar da çiftçimiz tarafından ödenmek suretiyle hayvanların ücreti ödenmiş oluyor. 2 sene ödemesiz, 24 ay faizsiz ve 6 yılda ödeme tamamlanmış olacak. 2014 yılında 450 adet hayvan, 2015 yılında ise 850 adet hayvan dağıtmıştık. 2016 yılında ise 1310 baş hayvan dağıtımını gerçekleştirerek toplamda 2610 baş hayvanı Erzincan'a kazandırmış olacağız. Dağıttığımız hayvanlar simental ırkıdır daha önce montofon cinsi hayvanlar da vardı. Biliyorsunuz ülkemizde süt fazlası var olmasına rağmen aynı zamanda et açığımız da var. Bu et açığını en iyi şekilde kapatabileceğimiz ırk simental ırkıdır. Bizim bölgemizde tarım ve hayvancılık dışında yapılabilecek çok fazla ekonomik faaliyet bulunmamaktadır. Önümüzdeki günlerde Erzincan'ın merkezinin günlük süt üretimi 200 tona ulaşacaktır. Hâlihazırda yılbaşında günlük üretim 50 tonu bulacak. Uygulamaya konulan projelerin meyvelerinin alınmaya başlamasıyla 200 tona doğru yol alacağız. Bu çalışmaların tamamlanmasıyla

Erzincan'da saf hayvan ırkı %70'lere ulaşacak. Ankara'dan bu tarafa bölgenin adeta kompetanı olduk. Erzincan'ı et ve süt üreten, ürettiğini pazarlayan bir il haline getireceğiz. Tarım ve hayvancılığın marka olduğu bir şehir oluşturmaya çalışıyoruz. Biz buna inanıyoruz. En büyük eksikimiz bir süt işleme tesisinin olmamasıdır. Büyük çaplı bir işletmenin ilimize açılması gerekiyor. Bu konuda çalışmalarımız devam ediyor. Devlet büyüklerimizden bu konuda yardım bekliyoruz. Ulusal firmalardan birinin Erzincan'a gelerek üretilen sütü işlemesini istiyoruz" diye konuştu. Erzincan İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Murat ŞAHİN yaptığı açıklamada "İlimizdeki kültür ırkı hayvan oranının artırılması, et ve süt üretiminin daha yukarılara çekilmesine büyük katkı sağlayacak bu proje kapsamında yetiştiricilerimize 10'ar baş gebe düve dağıtımını gerçekleştiriyoruz. Yapılan projelerle kültür ırkı hayvan oranının artmasına paralel olarak et ve süt üretiminiz her geçen gün daha da artıyor. Erzincan genelinde günlük 400 ton civarında süt üretimi gerçekleştirilmektedir. Bizim amacımız üretilen bu sütün soğuk zincir ile hijyenik bir şekilde toplanmasını sağlayarak, bu sütün işlenmesini sağlamaktır. Bu yönde çalışmalarımız devam ediyor" dedi.

Hayvanlarını alan çiftçiler ise son derece mutlu olduklarını ifade ederek yetkililere teşekkür ettiler. Yetiştiricilere hayvan dağıtımını yıl sonuna kadar aralıklarla devam edecektir.

EMBRIYO TRANSFERİ BOĞALARIMIZ

IŞIK-ET TR01785539

ÇELİK-ET TR01785515

KAHYA-ET TR01835201

MERCAN-ET TR01835200

TOROS-ET TR01798124

ÜSTÜN-ET TR01785511

Kayseri DSYB Süt Köprüsünü Kurdu

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Milli Tarım Projesi kapsamında yer alan Hayvancılıkta Model Projeler'in ilk adımıyla, Kayseri İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğinin Kayseri Büyükşehir Belediyesi, İl Gıda, Tarım Müdürlüğü, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı ve Ziraat Bankası ile birlikte ortaklaşa yürüttüğü Süt Köprüsü Projesi kapsamında yurt dışından getirilen damızlık düveler üyelere dağıtıldı.

2016 yılı içerisinde hazırlanıp onaylanan Süt Köprüsü Projesi kapsamında Ziraat Bankası ile gerçekleştirilen protokole istinaden, üyeler ile en az 10 baş hayvan alımı için ipoteksiz olarak anlaşma yapıldı ve ilk etapta 184 baş ithal düve dağıtım töreni Yeşilhisar ilçesinde Saray Hali Tarım İşletmelerine ait Besi çiftliğinde gerçekleştirildi.

Gebe düve dağıtım törenine Kayseri Milletvekili Sami DEDEOĞLU, Yeşilhisar Belediye Başkanı Abdulkadir AKDENİZ, Develi Belediye Başkanı Mehmet CABBAR, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık

Müdür Yardımcısı Erkan ALKAN, Kayseri Pancar Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin AKAY, Kayseri İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birlik Başkanı Ünay ÇAKI ve birlik üyeleri katıldı.

Gebe düve dağıtım töreni öncesinde konuşan Kayseri Milletvekili Sami DEDEOĞLU, "Kayserimiz genel manada ticaret erbabı ve tüccarlarımızla anılsa da aslında Kayserimizin ilçelerinde tarım ve hayvancılık ile geçimini sağlayan vatandaşlarımız da oldukça fazla ama maalesef bu alan hep geri planda kalmış. Lakin son 5-10 yılda Kayseri tarım ve hayvancılıkta oldukça yol almıştır. Bizler de milletvekili olarak çiftçimize her türlü destek ve katkıyı sunmak için elimizden gelen gayreti göstermeye çalışıyoruz. Develi'de kurulması için çalıştığımız bir Ziraat ve Teknik Üniversite ile Develi, Yeşilhisar, Yahyalı, Pınarbaşı, Tomarza, İncesu gibi ilçelerimizi de kapsayacak şekilde bir eğitim öğretim ağı ile buradaki çiftçilerimize destek olabilecek öğrenciler yetiştirerek memleketimize hizmet etme

imkânı bulmuş olacaklar. Bu arada Ankara'da ilimize ve ilçelerimize tarım ve hayvancılık alanında her türlü destek ve imkânlardan faydalanması için Bakanlarımızla görüşmeler yapmaktayız. Her fırsatta ilimizin, ilçelerimizin sorunlarını dile getirip çözüm arıyoruz." diye konuştu.

Türkiye Milli Tarım Destekleme Modeli kapsamında Kayseri'nin de 26 il ile birlikte destekleneceğini belirten Milletvekili Sami DEDEOĞLU, destek kapsamında alınacak hayvanların bedelinin yüzde 30'unun devlet tarafından karşılanacağını; ayrıca, yeni doğan buzağılara da 4 ay bakmak şartıyla 750 TL destek verileceğini ve 500 baş büyükbaş düve yetiştiricileri ve 250 baş manda yetiştiricilerine de gereken desteğin sağlanacağını ifade etti.

Kayseri İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birlik Başkanı Ünay ÇAKI ise, Süt Köprüsü Projesi kapsamında Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından birliğe hibe edilen 206 adet süt soğutma

tankının üreticilere teslim edildiğine dikkat çekerek. Büyükşehir Belediye Başkanına teşekkür etti. Bu Proje kapsamında ayrıca Develi ilçesinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı destekli 75 bin litre kapasiteli süt depolama ve soğutma merkezi yapılarak üyelerin kullanımına sunulması, Kayseri il genelinde birlik bünyesinde bulunan 2 adet süt nakil aracıyla günlük 80 ton süt toplanarak 40 tonunun süt tozuna gönderilmesi, Bünyan ilçesinde toplam 30 bin litre kapasiteli süt işleme tesisinin de hizmet ağına dâhil edildiğini belirtti.

Ünay ÇAKI, Kayseri İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından yapılan projelerin Kayserili üreticilerin doğduğu yerde doyup yaşaması ve insan sağlığı için önem arz eden sütün piyasaya daha hijyenik şekilde sunulmasının hedeflendiğini belirtti. Birlik tarafından yürütülen ve süt köprüsü projesinin devamı niteliğinde olan projeleri ise şu şekilde açıkladı: "Düvebank adı altında Kayserili üreticilerin yüksek verimli hayvanları alıp satabileceği gebe düve çiftliğinin kurulması ve Kendi Yemini Kendin Yap projesiyle üreticilerimizin bölgede temin edemedikleri ham maddeleri temin edeceği siloları

kurmak için çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca, ORAN Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen Çiğ Süt ve Yem Hammadde Analizi Laboratuvarı Projesi onaylanmış olup proje çalışmalarına başlanmıştır. Asıl görevi hayvan ıslahı olan Kayseri İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine üye 23 bin 992 işletmede 354 bin 806 baş sığır varlığıyla ülkemizde 13. sırada bulunmaktadır. Kayseri ilinde günlük olarak üretilen 462 bin litre çiğ inek sütünün 80 bin litresini sanayi sektörüne 40 bin litresini de sütü süt tozu yaptırmak üzere toplamda 120 bin litre sütü pazarlayarak kar amacı gütmeyen üreticisine hizmet vermektedir. Kayseri İli Damız-

lık Sığır Yetiştiricileri olarak istikrarlı şekilde üretim yapacağız ve 2023 de bölgemizin damızlık ihtiyacını karşılar hale geleceğiz. Üreticilerimiz getirilen düvelerin ödemesini 7 yılda yapacak, 2023'e kadar rahat rahat borcunu ödeyecek ve 2023'e borçsuz harçsız verimliliği yüksek işletmeler olarak girecekler. Üreticilerimizin bizden 5 bine yakın düve talebi var, şuan bine yakın düve alımı için işletme sahipleri ile sözleşmelerini yaptık."

Yapılan konuşmaların ardından birlik üyelerine çekilen kura sonucunda 10'ar baş gebe düve teslimi yapıldı. Düvelerin pasaportları da Milletvekili Sami DEDEOĞLU tarafından Birlik Başkanı Ünay ÇAKI'ya takdim edildi.

Aksaray DSYB Damızlık Üretim Merkezi Oluyor

Bakanlar Kurulunun Damızlık Düve Yetiştiriciliğinin Desteklenmesine İlişkin Kararı ile damızlık düve yetiştirenlere %50 oranında hibe desteği sağlanacaktır. Desteklemeden en az 500 baş kapasiteye sahip yeni kurulacak işletmeler ile mevcut işletmelerini 500 baş kapasiteye çıkaracak olan işletmeler yararlanabilecektir. Karar kapsamında inşaat, hayvan alımı, makine alet ve ekipman alımında yüzde 50 oranında hibe desteği uygulanacaktır. Bu konuda Aksaray pilot il olarak seçilmiştir.

Aksaray İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Bekir KAYAN, bu projeyi en kısa zamanda hayata geçirerek, üretim merkezi kurmayı planladıklarını belirterek "Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'ne üye, HAYBİS'e en az 3 yıl kayıtlı aktif sığır işletmesi olan gerçek ve tüzel kişi üreticilerin, bireysel veya bir arada yapacakları, 500 baş kapasiteye sahip, projeli sütçü, etçi

veya kombine saf ırk damızlık düve üretimi ve ticari gebe düve satışı için sağlık sertifikasına sahip yeni işletme kurulması veya mevcut işletmelerin kapasitelerinin 500 baş üzeri olacak şekilde artırılması ve bu işletmelerin rehabilitasyon yatırımlarını kapsayacak yeni projenin uygulanacağı 22 il arasında Aksaray'da yer alıyor." dedi. Milli

Tarım Projesi kapsamında yer alan projelerden biri olan Damızlık Düve Üretim Merkezleri için desteklenecek iller arasında Aksaray'ın da bulunmasının Aksaraylı üreticiler için çok sevindirici olduğunu kaydeden Bekir KAYAN, yetiştiricilerin uzun uğraşları sonucunda bu projedeki pilot iller arasında yer aldıklarını vurguladı.

SÜT SIĞIRLARINDA TİP SINIFLANDIRILMASI VE VÜCUT KONDİSYONU DEĞERLENDİRME

KİTABINI VE

BOĞA-İNEK MAKETİNİ
BİRLİĞİMİZDEN TEMİN EDEBİLİRSİNİZ.

SÜT, SÜT ÜRÜNLERİ VE CANLI HAYVAN FİYATLARI (Kasım-Aralık Dönemi)

	Ortalama	En düşük	En yüksek
Çiğ Süt Fiyatı, TL/kg	1,04	0,92	1,15
Süt Yemi Fiyatı (%18 PROTEİN 2500 MB), TL/kg	0,95	0,90	0,99
Damızlık Belgeli Holstein (Siyah-Alaca) Düve, TL/baş	7058	6635	7480
Damızlık Belgeli Simental Düve, TL/baş	8918	8445	9390
Damızlık Belgeli Esmer (Montofon) Düve, TL/baş	7620	7170	8070
Süt, TL/kg*	2,90	2,89	2,90
Yoğurt, TL/kg*	4,19	4,18	4,19
Beyaz Peynir, TL/kg*	19,82	19,73	19,90
Kaşar Peyniri, TL/kg*	24,78	24,77	24,78
Tulum Peyniri, TL/kg*	26,61	26,57	26,64
KremPeyniri, TL/kg*	22,30	22,22	22,37
Kahvaltılık Tereyağı, TL/kg*	33,35	33,22	33,47
Çiğ Süt Fiyatı/Yem Fiyatı Oranı		1,02	1,16
UHT Süt Fiyatı/Çiğ Süt Fiyatı Oranı		3,14	2,52

*Süt ürünlerinin tüketici fiyatları www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

Kaynak: 81 DSYB

ABONELİK FORMU

ADI SOYADI veya ÜNVANI :
DERGİ ADEDİ :
ADRESİ :
TELEFON :
MESLEĞİ VEYA ÇALIŞMA ALANI :

Dergimize abone olmak isteyen kişi ve kuruluşlar, abonelik formu veya formdaki bilgileri içeren bir yazı ve aşağıda verilen banka hesap numarasına yatırılacak yıllık abonelik bedelinin banka dekontu fakslanmalı veya adrese gönderilmelidir. Derginiz düzenli olarak adresinize gönderilecektir.

Bir yıllık abonelik bedeli : 25 TL
Ziraat Bankası Bakanlıklar Şubesi Şube Kodu: 1133 Hesap No: 3673814-5001
Adres: Eskişehir Yolu Üzeri Mustafa Kemal Mahallesi 2120. Cadde No: 5 Gözüm İş Merkezi Daire: 1-2 06520 Çankaya ANKARA
Tel: 0312 219 45 64 (pbx) Fax: 0312 219 45 59

Ümit Fırat TURAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Elazığ İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Fırat TURAN'dan birlik hakkında bilgiler aldık.

Birliğiniz ne zaman faaliyete başladı?

Birliğimiz 2001 yılında kurulup 2003 yılında faaliyete başlamıştır. 2003 yılından 2008 yılına kadar pasif bir şekilde çalışmış sadece serbest veteriner hekimlerin tohumlama ücretlerini almalarında faaliyet göstermiş, 2011 yılına kadar 95 üye kaydı yapmıştır. 2011 yılı eylül ayında yapılan genel kurul ile göreve başlayan yönetimimiz özverili çalışmaları ile üye sayısını bugün 705'e çıkarmış olup, e ıslah sisteminde yaklaşık 62 bin baş sığırın kayıtlarını takip etmektedir.

İlimizde 2010 yılında 501 000 TL olan destek miktarı 2011 yılında 952 571 TL, 2012 yılında 1 901 537 TL, 2013 yılında 1 939 664 TL, 2014 yılında 2 183 546 TL, 2015 yılında 2 349 544 TL'ye ulaşmıştır.

Bugün birliğinizde çalışmakta olan kaç kişi bulunmaktadır?

Göreve geldiğimizde çalışan sayısı biriken bugün Sorumlu Müdür Hasan ESEN, muhasebe sorumlusu Hatice KILIÇ ile İŞKUR'dan istihdam edilen bir kişi olmak üzere üç elemanımız görev yapmaktadır.

Şubeniz var mı?

İl merkezinde birliğe ait hizmet bina-

mız mevcut olup ilçelerde üye sayısının az olmasından dolayı şubelerimiz bulunmamaktadır. Ancak Kovancılar ilçesinde en kısa sürede bir şube açmayı planlıyoruz.

Birliğinizin faaliyetlerini toplam kaç araç ile yürütmektesiniz?

Birliğimiz bünyesinde sadece bir aracımız mevcuttur.

Birlik olarak yaşadığınız sıkıntılarınız var mı?

Birlik olarak sıkıntılarımızın hepsini özverili ve samimi çalışmalarımız sayesinde aşıyoruz. 150 bin TL borçla devir aldığımız birliğin borçlarını ödeyerek 120 bin liraya hizmet binası alımı yapılmıştır. Üyelerimizin işlemlerini ve takibini yapmak için bir araç alımı yapılmıştır. 2016 yılı içerisinde Bakanlığımızın almış olduğu anaç sığır desteklerinin üyelerin hesabına doğrudan aktarılması kararı tüm birlikleri olduğu gibi bizi de sıkıntıya sokacaktır. Ayrıca işletmede doğan her buzağı 350 TL destek alacağı için üye sayısında düşüşler yaşanacaktır. Doğu Anadolu Bölgesinde bugüne kadar buzağı kayıtları düzgün tutulmadığından zamanında küpeleme ve aşılar yapılmadı-

ğından işletmelerin destek miktarında önemli ölçüde düşüşler yaşanacaktır. Bakanlığımızın uzun vadeli planlamaları olmadığı sürece günü birlik politikalarla hayvancılık yapılmayacağını bilen üreticiler birer birer bu sektörden çekilmeye başlamıştır. İthalatın biran önce durdurularak yerli üreticinin önünün açılmasını istiyoruz.

Gelecek için projelerinizden bahsedermisiniz?

26 Eylül 2016 tarihinde yapmış olduğumuz Genel Kurulda aldığımız yetki ile Kovancılar ilçesinde bir şube açmayı düşünüyoruz. Ayrıca en kısa sürede iktisadi işletmemizi açarak üyelerimize yönelik kaba – kesif yem, mineral madde ve çiftlik ekipmanlarını düşük bir maliyetle üyelerimizin temin edebilmelerini sağlayacağız. Bakanlığımızın hibelerinden üyelerimizi haberdar ederek azami ölçüde yararlanmaları için her türlü çabayı göstereceğiz. Hal-ka hizmetin hakka hizmet olduğu fikri içerisinde cefakâr ve vefakâr çiftçilerimizin yanında olarak personel ve yönetimimizle birlikte çalışmaya devam edeceğiz. 2017 yılının üyelerimiz ve sektör içerisinde olan herkese bolluk ve bereket getirmesini dilerim.

www.egevizyonyem.com

egevizyon®

Sağlıklı Nesiller için

Cihan EREZ
Yetiştirici

Elazığ'ın Alpagut köyünde yetiştiricilik yapan Cihan EREZ'in Elazığ'da büyükbaş hayvancılık konusundaki görüşlerini aldık.

Yetiştirici olmaya nasıl karar verdiniz? Kaç baş hayvanla başladınız, bu gün kaç baş hayvanınız var?

Yetiştiriciliğe babadan gelme bir meslek olduğundan, hep emeklerinin karşılığını almadıklarından daha profesyonel daha realist bir yaklaşımla başladım. 2008 yılında hazır 100 başlık bir işletme satın aldık. Ülkemizin dışarıya bağımlılığını gördük ilerde nüfusun gelişmesiyle daha da ihtiyaç olacağını düşünerek 2010 yılında devletimizin Doğu Anadolu Projesinden (DAP) yararlanarak 300 baş ile başladık ve çok şükür bugün 1000 başın üzerinde hayvan varlığına sahip bir şirket haline geldik.

Hayvan sayınızı arttırmayı, işletmenizi büyütmeyi nasıl başardınız? Bu süreçte size yardımcı olan faktörler neydi?

İlk başlarda hayvan satılmayacak kadar

ucuz ve yediğini karşılamayacak duruma geldi. Bu her ne kadar dezavantaj sayılsa da öz sermayemizin güçlü oluşu ve bu işi biliyor oluşumuz bizi büyük badirelerden kurtardı. Satılmayacak durumda olan hayvanlar; 2014 yılında tavan yapan fiyatlar bize avantaj sağladı.

İşletmenizi kurarken ne gibi sorunlarla karşılaştınız? Sizin için en büyük güçlük neydi?

İşletmemizi kurarken yol, su, elektrik gibi konularda çektiğimiz ve aylarca uğraştık. Bir yatırımcıya bakış açısı değişmeyen bir ülkede kurumların bıkınlık yaratmaları çok zoruma gitmişti. Hem hayvancılık yatırımı yapacaksınız, zaten çok zor bir meslek birde kendi yolunuzu kendi elektriğinizi ve suyunuzu kendiniz getireceksiniz ve prosedürlerle uğraşacaksınız. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey yoktur herhalde.

Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine ne zaman ve neden üye oldunuz?

Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğine 2011 yılında profesyonel işletmeye geçtiğimizden sonra üye oldum. Güç birliğine inanan biriyim, üreticilerin bir yerde teknik destek alması ve devletin verdiği desteklerden doğru ve bilinçli bir şekilde yararlanması birlikler aracılığıyla yapılmakta bunun için üye oldum.

Birliğe üye olmanızın size en büyük faydası nedir?

Teknik olarak üreticilerin kayıtlarını tutmaları. Hangi hayvanınız ne zaman doğar ne zaman boğa altı olur bu tür şeyleri istediğimizde ulaşmamıza büyük bir fayda sağlıyor. Gelen destek tutarlarımızı, bunun ne kadarının kesintiye uğradığını açık ve net bir şekilde öğrenebiliyoruz. Hangi hayvanımıza destek çıkıp çıkmadığını ve hangi se-

bepile desteğini alamadığımızı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından üreticilere verilecek olan destek, hibe ve teşviklerin neler olduğunu birliğimiz tarafından bilgilendirme mesajı almaktayız.

Merkez Birliği ve diğer İl Birlikleri'nin faaliyetlerinden haberdar mısınız?

Evet haberdarım.

Bölge olarak yaşadığınız en büyük sıkıntı (hastalık vb) nedir? Bu sıkıntılar için ne gibi önlemler alıyorsunuz?

Bölgemizde çok sık şap hastalığıyla karşılaşmaktayız. İşletme olarak aşıları düzenli yaptırıp, işletme giriş çıkışlarını yasaklayıp dışarıyla bağlantısını keseriz.

Elazığ'da yetiştirici olmanın farkı nedir? Olumlu ve olumsuz taraflarını sıralamanızı istesek neleri sayarsınız?

Elazığ'da yetiştirici olmak hele ki hayvancılık işletmesi olmak çok zor. Sütünümüze rahat satacak ve zamanında

para alacak fabrikalarımız yok maalesef. Silaj ve yonca ekimi yapacak yeterince su kaynakları bulunmamakta, bulunsu bile elektrik maliyetleri yaptığınız işin önüne geçmektedir. Halkın bilinçli olmaması ve bu tür işletmelere öcü gibi bakması, babadan gelme küçük aile işletmelerine alışık olduklarından büyük işletmelere tahammül etmemelerini de sayabilirim. Olumlu bir yanından bahsetmek pek mümkün değil herhalde.

Yılda kaç buzağı alıyorsunuz? Bunların kaç yaşıyor?

Yılda hayvan sayımıza ve hayvanın gebelik durumuna göre değişiyor. 250 buzağı aldığımızı farz sayarsak yüzde onunu kaybediyoruz ishal vb türü gibi hastalıklardan dolayı.

İşletmenize ait kayıtları nasıl tutuyorsunuz? Soy kütüğü kayıtlarını sürü idaresinde kullanıyor muzunuz? CİBİS'ten (Çiftlik Bilgi Sistemi) faydalaniyor musunuz?

Kayıtlarımızı genelde kendimize ait sürü yönetim programlarından takip ediyoruz. Ancak sistemlere girdiğimiz doğru bildiğimiz bilgiler sayesinde damızlık birliğimizden de faydalanmaktayız.

Suni tohumlama boğası seçiminde nelere dikkat ediyorsunuz?

Pedigrilerini kontrol edip süt verimine ve et alma oranına dikkat ederiz.

Daha genel olarak konuşursak Türkiye'de hayvancılık konusunda ki sorunlar neler? Süt fiyatları ya da ithal hayvanlar sizde tedirginlik yaratıyor mu?

Hayvancılığın yeterince ve bilinçli desteklenmediğine inanmıyorum. İşin ehli insanları bir kenara bırakıp herkesin sırf devletimizin kredilerinden ve desteklerinden faydalanmak için topyekûn meslek gurubu aranmaksızın tüm yatırımcılara sıfır faizli krediler verilmesi beni çok korkutmuştur. Sonuçta bunu bölgemizde de gördük. Süt fiyatlarının

dengeşiz bir şekilde ihtiyaca göre şekillenmesi ürkütüyor bizi. İşi bozulan ya da mesleğinde memnun olmayan her bireyin hayvancılığa girmesi çok tehlikeli ve ülke ekonomisine zarar verdiğine inanıyorum. Gerçekte hayvancılık yapan işi bilen ve hali hazırda emeklerle hayvancılığı geliştirmekte olan üreticilere destek olunması gerekiyor. Ben ithal hayvanın gelmesinde tedirgin değilim çünkü taşınan suyla değirmen dönmez. Biz bir değirmen yapmışız su kaynağımızı yanı başımızda hazırken alın terimizi dışarıya vermek hem ülkemize hem yatırımcımıza çok zararlar verecektir. Bu işi yapan insanları bıktırırsanız onu yapacak insan da bulamazsınız. Bu sektörde çalışacak kalifiye elamanı hiç saymıyorum. Süt fiyatları korkunç düşük seviyede yem fiyatları almış başını gidiyor alın size ürkmek.

Yetiştiriciler yem fiyatlarının artmasından şikâyetçi, siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Yem fiyatlarında çok dertli olduğumu söyleyebilirim. Bunun da tarıma dayalı olduğunu savunuyorum. Ham maddelerin üretilirken mazot fiyatları tohum gübre giderleri fiyatı tetikleyen başlıca faktörlerdir.

Bu işe yeniden başlarsanız nelere dikkat edersiniz? Hangi konularda daha dikkatli olursunuz?

Bu işe yeniden başlarsam yeterince ekili dikili arazi edinir, suyun bol olduğu ve mera sıkıntısının olmadığı yerde başlarım. İşletmemin ulusal firmaların süt fabrikası olduğu yerde kurmaya özen gösteririm.

Bu işe yeni başlayacak üreticilere tavsiyeleriniz nelerdir?

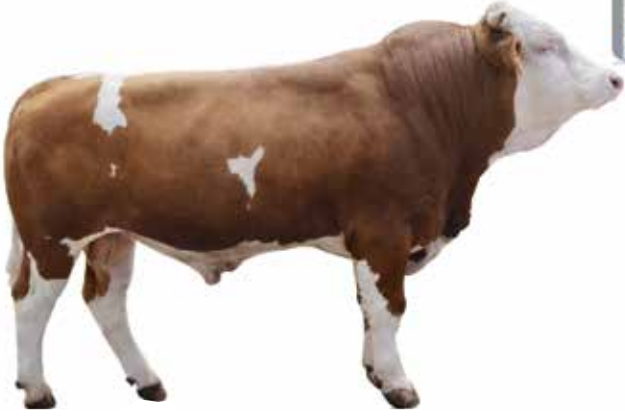
Bu işe başlayan üreticilerin bu işi iyi bilmeleri bu işin deneme yanılma yoluyla olmayacağını para önemli bir ölçüt lakin parayla da olmayacağını bilmeleri gerekir.

Yapacakları hayvancılık yatırımlarında bölgenin fizibilitesini çıkarmalarını, ete mi süte mi daha çok ihtiyaç duyuluyor ona göre yatırımlarını şekillendirmelerini, her zaman soy kütüğü olan kaliteli hayvanları tercih etmelerini, yanlarında çalıştıracakları elamanlara profesyonel çiftliklerde eğitim yaptırma- larını, bugüne kadar ne iş yapmış larsa yapmışlar ona göre kar hesaplarına girmemelerini, her şeyin kendi bilgi ve birikimiyle oluşacağını bilmelerini isterim. Doğru ve bilinçli yapılan hiçbir hayvan yatırımının ilerde hiçbir şekilde zarar etmeyeceğini, kendilerini tarım ve hayvancılık konularında yetiştirildikten sonra sosyo-ekonomik alt yapısal gurupları iyi belirleyip bu işe girmelerini tavsiye ederim.

SİMENTAL IRKI **genTÜRK** BOĞALARI

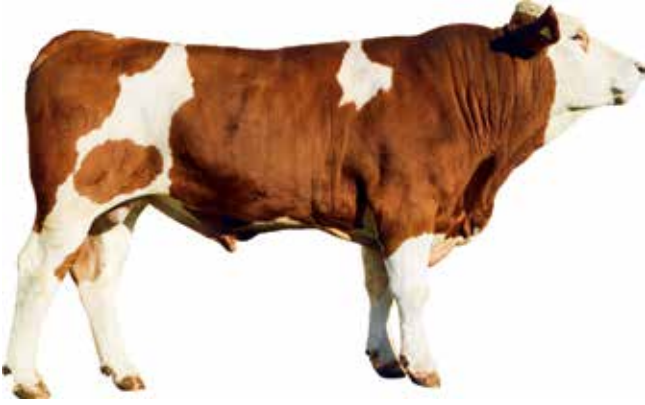
TÜRK MALI

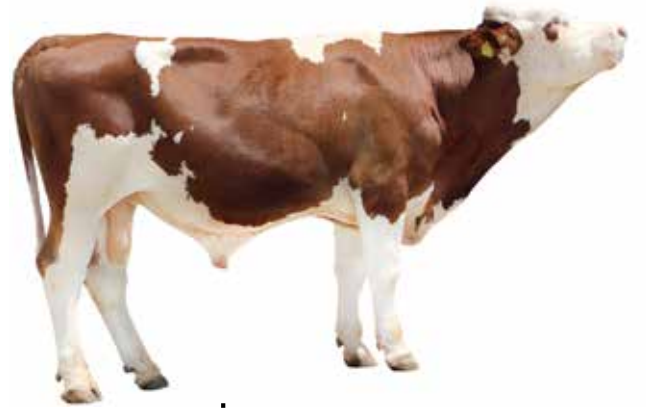
SARP - TR05649744

ZEYBEK - TR351920087

EGE - TR351903091

CİNBK - TR19754433

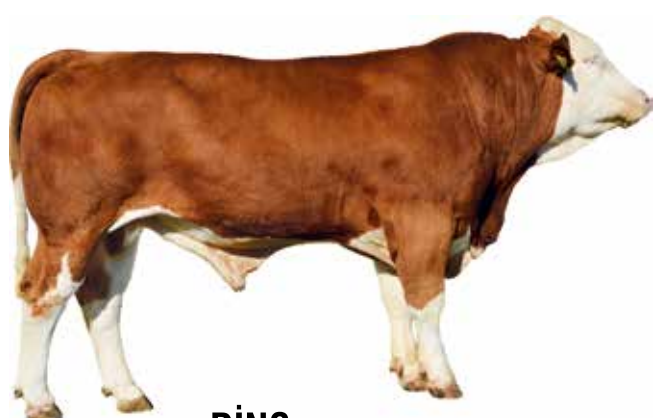
KURTULUŞ - TR351899234

HATTUŞAŞ - TR191000545

NAHİT - TR351920470

DİNÇ - TR351903090

SÜT SIGIRLARINDA MEME SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI

Duygu KÜÇÜK
Veteriner Hekim
Erzincan DSYB

MEMENİN YAPISI

Memeler, ineklerde birbirlerinden tamamiyle bağımsız dört bölümden oluşur. Sağ ve sol memeler dışarıdan bir olukla, ön ve arka memeler ise içlerinden bir perdeyle ayrılmıştır.

Memeleri örten deri yumuşak ve ince olup üzerinde çok az ince tüyler bulunur. Her meme bölümlerinin alt kısmında meme başları bulunur. İneklerin meme başlarında tek bir kanal ve meme ucunda da bir meme başı deliği yer alır. Meme başında büzücü kaslar sütün kendiliğinden akmasına engel olurlar.

MEMENİN ÇALIŞMA ŞEKLİ

Süt, memede çok sayıdaki küçük bezcikler içinde yapılır. Bu küçük bezcikler büyük bir ağacın yapraklarına benzetilebilir. Her bir bezcikte yapılan süt, ince damarlarla daha büyük damarlara, oradan da meme sarnıcı denilen bir boşluğa birikir.

Her bir bezciğin çevresine çok sayıda kırmızı ince kan damarı gelerek sütü yapar ve bu kan damarları kara kan damarı olarak memeyi terk eder.

Memeyi terk eden bu kara damarlar sütü ineklerde iki taraftan memenin üzerinde görülebilir ve bunların ka-

lınlığı çok sütünlük işareti olarak kabul edilir. Süt yapan bezcikler düvelerde yoktur.

Hayvan büyüyüp geliştikçe, boğasak olmaya başladıkça önce ağacın dalları gibi süt kanalları oluşmaya başlar, düve gebe kaldıktan sonra ise yaprak ve çiçek açan dallar gibi bezciklerde şekillenir.

Bu bezciklerin sayısı o kadar çoktur ki eğer yan yana dizilebilseler 100 m²'lik bir alana yayılırlar. Bu bezciklerin çevresinde temiz kan damarlarından bir günde örneğin 20 kg. süt veren bir inekte 1000 litreye yakın kan dolaşır.

DAMIZLIK BİRLİĞİ'NE

genTÜRK®

TÜRK MALI

ÜYE OL

BUZAĞINA

DESTEK AL

550₺

TÜRKİYE DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

Eskişehir Yolu Üzeri Mustafa Kemal Mah. 2120. Cad. No: 5 Gözüm İş Merkezi Daire 1-2 06520 Çankaya/ANKARA

Tel: 0 312 219 45 64 (pbx) - Fax: 0 312 219 45 59 e-mail: dsymb@dsymb.org.tr web: www.dsymb.org.tr

Gebe düvenin memelerindeki bu gelişme doğuma yakın çok artar, meme büyür ve doğumla beraber süt salgılanmaya başlar.

SAĞIMA HAZIRLIK

Sağım, sütün belirli aralıklarla alınması için uygulanan bir dizi işlemlerdir. Sağım esnasında sağılacak sütün hepsi hazırdır, sağım esnasında hazırlanmaz.

Sağım aralarında bezciklerde hazırlanan süt, kanallarda ve bezcikler içinde tutulur. Süt inekleri genellikle 12 saat arayla günde 2 defa sağılırlar. Fazla süt verimi olan, kendi kendini emen veya meme başı gevşek olduğu için damla damla süt akıtan hayvanlarda bu miktar 3-4 e çıkarılabilir. Sağımçı sağıma girmeden ellerini, tırnak diplerini ve kollarını fırça ile yıkamalı sağımdan önce aşağıdaki hazırlıkları yapmalıdır:

- Tekerlekli bir sağım arabasına iki temiz kova içine 3/4 temiz ılık su koymalıdır.
- Kovaların içine uygun bir antiseptik ilave etmelidir.
- 1. kovaya temiz bir sünger, 2. kovaya hayvan sayısı kadar temiz havlu peçete koymalıdır.
- Plastik bir tasın içine koyu renkli bir şişe veya tercihen siyah renkli bir plastik koymalıdır.
- Plastik bir bardak içine sağım sonu memeleri daldırmak için iyotlu bir dezenfektan koymalıdır.

Sağıma hazırlanan, daha önce temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmış barınaklarına bağlanan hayvanların yanına getirilen sağım arabasındaki birinci kovadaki sünger ile memeler iyice yıkanır.

Daha sonra ikinci kovadaki bir havlu peçete çıkarılıp iyice sıkıldıktan sonra iki el içine yayılıp, memelerin loplari iyice silinir.

Ters çevrilen peçetenin dört bir ucu ile meme başları iyice temizlenir. Bu arada sütün inmesini kolaylaştırmak için hayvana nazik davranılmalıdır. Sonra plastik tas içindeki siyah zemine her bir meme başından birkaç çekim süt sağılarak yapısına ve şekline bakılır. Bu esnada sütün kıvamındaki ve rengindeki değişikliklere dikkat edilir. (Hastalıklı sütler, çok sulu-koyu kıvamlı-yoğurt veya boza kıvamlı, kırmızı, sarı, yeşil vs. renk değişikliği tespit edildiğinde o meme ayrı bir kovaya sağılır ve vakit geçirilmeden bir veteriner hekime haber verilir.)

Bu işlemler tamamlandıktan sonra süt meme sarnıcına inmiştir sağıma geçilir.

MEME HASTALIKLARI

Memeler hayvanların yaşadıkları barınaklar ve vücutta bulundukları yerler göz önüne alındığında çok sık olarak mikroplar ve çeşitli tehlikelerle karşılaşırlar.

Meme bezinde şekillenen en küçük bozukluğun bile derhal tedavi edilmesi gerekir. Bu konuda veteriner hekimlere vakit geçirilmeden başvurulmalıdır.

Yetiştiricilerin basit bazı hastalıkları önlemesi ve bir yardım gelene kadar yapılması gerekenler bu bölümde kısaca özetlenmiştir.

Memenin İltihabı (Mastitis)

Memede veya sütte değişik derecelerde bozukluklar meydana getiren hastalıkların tümüne mastitis denir. Bütün meme hastalanabildiği gibi bozukluk bir tek memede de olabilir.

Temel olarak, "Gözle görülebilen bozukluklar" veya "Gizli olarak seyredenler" olmak üzere iki türlü meme iltihabı vardır.

Bunlardan birincisinde memelerde az veya çok şişlik, ağrı, kızarıklık, sıcaklık artışı ve süt veriminde düşme gözlenir. Sütte sulanma veya pıhtılaşma vs. gibi bozukluklar gözlenir. Birçok vakada süt tamamen kesilmiştir. İnekler iştahsız, ateşli ve durgundurlar. Bu tür meme hastalıklarında fark edilir edilmez hemen tedavi edilmezlerse meme kör olabilir veya eski süt verimine bir daha kavuşamaz. Zamanında Veteriner Hekimin müdahalesi ile hayvanın kurtulma şansı vardır. Aksi takdirde memeye giren mikropların salgıladıkları zehirler hayvanın ölümüne bile yol açabilir.

İkinci tür meme yangıları gizli seyrederler. Hayvanın memelerinde ve süttünde gözle fark edilebilecek bir bozukluk yoktur. Hayvanın iştahı yerinde sağlıklı bozulmamıştır. Ancak bu tip

içten içe memeyi tahrip eder ve kolayca hayvandan hayvana geçerek tüm sürüde önemli kayıplara yol açar. Bu gizli meme iltihabını ortaya çıkarmak için haftada veya en geç 15 günde bir tüm sağılan hayvanlara mastitis testi yapılmalı, hasta hayvanlar diğerlerinden ayrılarak tedavi edilmeliler.

Hastalık mikroplu sütlerle beslenen ve birbirlerini emen buzağılarla veya kuru dönemdeki hayvanlarda da görüleceğinden buzağının birbirlerini emmeleri engellenmeli ve şüpheli sütlerin iyice kaynatılarak buzağılara içirilmesi sağlanmalıdır.

Memelerden Kan Gelmesi

Doğum yapan hayvanın 10-15 gün süütün pembemsi ve hafif kırmızı olması normal kabul edilir.

Ancak bu süre uzadığında veya bazı meme hastalıklarına bağlı olarak ya da hatalı sağımlar nedeniyle doğum dışı zamanlarda gelen hafif kan için C vitamini eksikliğinden şüphe edilmeli ve tedavi edilmelidir.

Memelerden tamamen taze kan gelmesi vurma, çarpma gibi nedenlerle büyük damarların kopmasının sonucu ölümü akla getirdiğinden vakit geçirilmeden Veteriner Hekime başvurulmalıdır.

Memelerde Ödem - Şişlik

Doğumu yaklaşan veya yeni doğum yapan düvelerde meme aralarına ve deri altına toplanan lenf sıvısının aşırı artması sonucu oluşur. Tehlikeli olmayan şekli doğuma birkaç hafta kala şekillenir ve doğumdan sonra bir hafta 10 gün içinde kaybolur. Parmakla basınca parmağın izi kalır, ağrı yoktur ve soğuk hissedilir.

Tehlikeli olan şekilde ise meme çok gerilmiş, parlak kırmızı renk almış ağrılı ve sıcaktır. Meme bazı yerlerinden yarılabilir ve buralardan sarı renkli bir sıvı

sızar. Hayvanın iştahı azalmış, huzursuz ve sancılıdır.

Bu iki durumda da memeyi yumuşatıcı merhemler sürülmeli, şiddetli kırmızı şişliklerde bir hekime müracaat edilerek hastalığı teşhis ve tedavi ettirmelidir.

Yanıklar ve Donmalar

Yanıklar az veya çok şiddetli olabilir. Hayvanların güneşte fazla kalması veya kızgın taşlara yatması sonucu şekillenen basit yanıklarda derinin kuruyarak çatlamasını önlemek üzere balık yağı vs. gibi merhemler kullanılmalı ciddi yanıklarda hekime başvurulmalıdır.

Donmalar ise özellikle kışın ıslak memelerle soğukta uzun süreli dolaşmalara bağlı olduğundan ıslak memeler kurulanmalı, hayvanlar fazla soğuğa maruz bırakılmamalıdır.

Memelerden Sütün Çıkması

Memelerden sütün zor sağılması, doğuştan veya sonradan şekillenmiş olabilir. Doğuştan olanlar çoğunlukla yapı bozukluğuna bağlıdır, nadiren düzelse de çoğunlukla tedavi olanaksızdır.

Sonradan şekillenenler ise yaralanmalara ve hatalı sağımlara bağlıdır. Meme başı kanalındaki iç zarın yaralanması sonucu oluşan perde, laktasyonun başlaması ile sütün geçmesine engel olarak bir baloncuk oluşturur ve hiç süt gelmez.

Ayrıca buralarda şekillenen tümörler ve yaraların iyileşmesi sonucu oluşan kabuklar sütün çıkışına engel olur.

Hayvan sahiplerinin sütü çıkarmak için meme içine soktukları çivi, tel veya tavuk teleği gibi yabancı cisimler mutlaka memenin iyileşemez hastalıklarına ve memenin elden çıkmasına neden olacağından mutlaka bir veteriner yardımına ihtiyaç duyulmalıdır.

Memelerdeki Yaralar

Memelerdeki yaralanmalar, ahırda yatan ineğin ya kendinin ya da yanındaki hayvanların basması ile veya meralarda dikenli tel veya çalılardan yırtılması sonucu şekillenir. Yüzeysel çizikler sabunlu veya antiseptikli sularla yıkanmalı, üzerine iyileştirici merhemler sürülmeli, derin yırtıklar, özellikle süt kanalına kadar açılmış, içinden kanla karışık süt gelen vakalar vakit geçirilmeden Veteriner Hekime bildirilerek dikilip sağaltılmalıdır.

En küçük bir yaralanma bile hayvanın acı duyması sonucu süt veriminin düşmesine yol açar. Şap ve çiçek gibi içi su dolu kabarcıklar yapan hastalıklarda bunların patlaması sonucu yaralar oluşur.

Bu yaraların iyileşmesinde oluşan ve meme başını kapatabilecek kabukların oluşmaması için hafif antiseptikli sularla yaralar temizlenip üzerlerine veteriner hekimin tavsiye edeceği pomatları uygun şekilde sürmek gerekir.

Meme Başından Süt Sızması

Bir veya daha çok meme başından süt sızması sıkça rastlanan bir durum olup, çoğunlukla yaşlı hayvanlarda meme başı kaslarının gevşemesi sonucudur.

Böyle ineklere günde 3-4 kez sağım yapılabilir veya veteriner hekimin yapabileceği bir operasyonla meme başı deliği çevresine daraltıcı özel ilaçlar enjekte edilir.

Siğil ve Sivilceler

Meme derisinde değişik sayı ve görünümünde siğiller şekillenebilir. Bunlar iyi huylu urlardır. Küçük ve az olanlarını çekip kopararak üzerine hafif tentürdiyot sürülmelidir.

Sivilceler ise etrafları kırmızı, ortaları beyazlaşmış veya kabuk bağlamış olarak meme başlarında veya meme loblarında yer alırlar. Sağım sırasında canı

yanan hayvanın huzursuzlanmasına yol açan bu sivilcelerin çoğunlukla, sağımdan sonra kurulanmayan ve süt kalıntılarının memedeki çatlaklarda kurumaları ve mikropların buralara yerleşmesi sonucu şekillenirler.

Basit sivilcelerin oksijenli su ile yıkandıktan sonra üzerlerine yara pomatları sürülmeli, büyük çıbanların ise olgunlaşmalarını takiben veteriner hekim tarafından operasyonla açılıp sağaltılmaları gerekir.

250 €

**BU FİYATA ,YURTDIŞI FUAR & TEKNİK GEZİ'YE NE DERSİNİZ?
YURTDIŞI FUAR VE TEKNİK GEZİLERİNİZİN
SADECE % 25' Nİ SİZ ÖDEYİN, KALANI BİZ ÇÖZELİM...**

(T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI REKABETÇİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİNİN
DESTEKLENMESİ PROJESİ KAPSAMINDA SİZLERİ FAYDALANDIRALIM)

IPM ESSEN 2017

Tarım, Bahçecilik ve Hayvancılık Fuarı
24 - 27 Ocak 2017 Essen, Almanya

AGROFARM MOSKOVA 2017

Hayvancılık ve Islahı Fuarı
7 - 9 Şubat 2017 Moskova

SIMA PARİS

Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı
27 Şubat ~ 02 Mart 2017 | FRANSA - Paris

SİA PARİS 2017

Uluslararası Tarım Fuarı
25 Şubat - 5 Mart 2017 Paris, Fransa

FRUIT LOGİSTİCA BERLİN 2017

Uluslararası Meyve ve Sebze Pazarlama Fuarı
8 - 10 Şubat 2017 Berlin, Almanya

CAC 2017 Çin Uluslararası

Zirai ilaç ve Bitki Koruma Sergisi
01~03 Mart 2017 | CIN - Sangay

GULFOOD DUBAİ 2017

Uluslararası Gıda Fuarı
26 Şubat - 2 Mart 2017 Dubai

DDTE DUBAİ 2017

Gıda, Yiyecek ve İçecek Teknolojileri
7 - 9 Mart 2017 Dubai

TUTTOFOOD MİLAN 2017

Milano Dünya Gıda Fuarı
8 - 11 Mayıs 2017 Milan, İtalya

İRAN AGRO

24. Uluslararası Tarım Fuarı
22~25 Mayıs 2017 | İRAN - Tahran

SALON DU VEGETAL

Tarım, Balıkçılık ve Hayvan Yetiştiriciliği Fuarı
20~22 Haziran 2017 | FRANSA - Nantes

AGRITECHNICA

Uluslararası Tarım Makinaları Fuarı
12~18 Kasım 2017 Hannover

**2017 YILI HAYVANCILIK, GIDA VE TARIM SEKTÖRLERİYLE İLGİLİ
YURTDIŞI FUAR FİYATLARIMIZ İÇİN ARAYABİLİRSİNİZ.**

UR-GE

YURTDIŞI FUARCILIK

Bahçelievler 7.Cad. No: 1/4 ÇANKAYA-ANKARA 0532 316 90 73
T:0312 4187727 F: 03124187779 suat@yurtdisifuar.com www.yurtdisifuar.com

SİLAJ

Yrd. Doç. Dr. Ali Murat TATAR

Dicle Üniversitesi

Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü

Ülkemizde büyükbaş ve küçükbaş hayvanların beslenmesinde kaba yemler oldukça önemli bir paya sahiptir.

Ruminantların taze olarak tüketmeyi sevdikleri kaba yemleri her dönem bulmak mümkün olamayabilir. İşletme sahipleri, kaba yem sıkıntısının yaşandığı dönemlerde hayvanlarını zorunlu olarak besin madde içeriği düşük, dolgu maddesince zengin olan tahıl samanı ile beslemektedirler. Ne var ki, samanlar hayvan besleme açısından çok fazla önerilecek yem kaynakları değildir. Bunu önlemek için, taze yeşil yemlerin besin maddelerini muhafaza edecek şekilde saklanmaları gerekmektedir. Bu saklama yöntemlerinden biri silajdır.

Yeşil yemler silolanarak kaba yem sıkıntısının olduğu dönemlerde kaba yem kaynağı olarak rahatça kullanılabilir. Silaj, "yeterli düzeyde kuru madde (%30-40) içeren yeşil yemlerin biçildikten sonra anaerob koşullarda saklanması sonucu elde edilen fermente yemler" olarak tanımlanabilir.

Başka bir tarifile silaj; su düzeyi yüksek kaba yemlerin içerdiği suda çözün-

nebilir karbonhidratların, havasız bir ortamda, laktik asit bakterileri tarafından doğal fermentasyon yoluyla laktik aside dönüştürülmesi sonucu oluşan fermente bir yemdir. Yapılan bu işleme silolama, silolama işleminin yapıldığı yere ise **silo** adı verilir. Silaj yapımı günümüzden 3000-3500 yıl öncesine dayanmaktadır.

Silaj yapımı çok uzun yıllardır bilinmesine rağmen, 19. yüzyılın sonlarına kadar pek rağbet görmemiştir. Fransız bir çiftçinin 1877 yılında mısır silajı konusundaki deneyimlerini anlattığı kitabında, modern anlamda silolamanın prensipleri ve pratik silaj yapım tekniklerine yer vermiştir. Bundan bir yıl sonra bu kitabın İngilizce çevirisi Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yayınlanmış ve çiftçilerin kısa sürede benimsediği silaj yapım tekniği bu ülkede büyük bir hızla yayılmıştır.

Ülkemizde ise silaj yapımı Devlet Üretim Çiftliklerinde başlamış, ilk silaj 1931 yılında Atatürk Orman Çiftliğinde yapılmıştır. Silaj, 1970'li yıllarda "Hayvancılığı Geliştirme Projelerinin" uygulanmaya konulması ve bu projeler gereği bazı işletmelere silaj makinelerinin

verilmesi ile yetiştiriciler tarafından tanınmaya başlamıştır. Ayrıca zamanın Tarım ve Köy İşleri Bakanlığınca 1982 yılında yürürlüğe konulan "Çiftçi Şartlarında Deneme ve Demonstrasyonlar Projesi" ve 1985 yılında başlatılan "Tarımsal Yayım ve Uygulamalı Araştırma projesi" ile Batı Anadolu'dan başlamak üzere, toprak üzeri yüzeysel silolama tekniğinin bizzat çiftçi şartlarında yapılan, silaj deneme ve demonstrasyonlarıyla yaygınlaştırılması, araştırma ve yayım kuruluşlarının bu konudaki yoğun çaba ve desteği ile silaj, giderek yurdumuz hayvancılık işletmelerinde vazgeçilmez bir yem hammaddesi olarak yerini almaya başlamıştır.

Silajın Yararları

- Kış beslenmesi başta olmak üzere kaba yeşil yem sorununa çözüm getirmesi açısından çok önemlidir.
- Maliyeti oldukça düşüktür.
- Hava almadıkça 1-2 yıl bozulmadan saklanabilir.
- Yeşil otlar kurutulduğunda besin madde kaybına uğrar. Oysa silajda besin madde kayıpları en alt sınırdadır.

- Birim hacimde daha fazla yem maddesinin depolanması mümkündür.
- Hayvanların severek yediği iştah açıcı özelliğe sahiptir.
- Hayvanların yeşil yem bitkileriyle beslenmelerinde süreklilik sağlayarak verim seviyesindeki dalgalanmaları önler
- Gün geçtikçe azalan ve zayıflayan çayır-mera alanlarımızın aşırı otlatılmaları, belli bir dönem silo yemleri ile barınakta yemleme yapılarak engellenmiş olur. Böylece, gelişen çayır-meraların kendini yenilemesi ve korunması da sağlanmış olur.
- Silo yemi kullanımı ile hayvanların, insan yiyeceklerine ortak edilmeleri büyük ölçüde azaltılabilir.

Silo yemini diğer her tür yemden ayrıran en belirgin özellik; silo yeminin silo asitleri olarak tanımladığımız süt asiti, propiyonik asit ve tereyağı asiti ile bunların yanı sıra bir miktar da CO₂, NH₃ vb. gazlar ile maya vb. maddeler içermesidir. Bu tür maddeler, silo yemi dışında diğer yemlerde doğal halinde asla bulunmaz.

Silaj Yapımında Kullanılan Yem Bitkileri

Silaj denilince akla ilk olarak mısır gelmektedir. Mısır dışında, arpa, buğday, çavdar, yulaf, pancar yaprağı, sudan otu ve reygrass olmak üzere suca zengin üretimi yapılan yemlerin hemen tamamında silaj yapmak mümkündür.

Silo Tipleri

Silo yapımını belirleyen unsurlar, hayvan sayısı, işletmenin ekonomik imkânı ve koşullarıdır. Bunların en basiti toprak üstüne yığılmış malzemenin (yeşil yemin) hava almayacak şekilde kapatıldığı toprak üstü silolar olup, özellikle silo için para harcama gücü olmayan küçük işletmelere önerilebilir.

Silajlık bitkilerin depolanmasında çok çeşitli silo tipleri bulunmakla birlikte yaygın olarak kullanılan bazı silo tipleri toprak üstü yüzeysel plastik örtülü silolar, yüzeysel beton, prefabrik veya taş örgülü silolar, kule tipi yüksek silolar, plastik kaplı rulo ve sosis tipi silolar

olarak sayılabilir. Ülkemizde yaygın olarak kullanılan iki farklı silo tipinden ilki, toprak üstü silo, ikincisi ise silaj çukurudur.

a) Toprak üstü silo: Herhangi bir inşaat gerektirmeyen silo tipidir. Yeşil yemin yığılacağı alanda bulunan toprak iyice düzeltilir ve üzerine bir miktar saman atılır. Daha sonra silaj yapılacak malzeme bu alana yığılarak sıkıştırılır. O bölgede depolanacak yeşil yemin tamamı yığılıp sıkıştırıldıktan sonra üzeri bir naylon örtüyle örtülür. Üstünü toprakla örterek, rüzgâr ve benzeri etkilerin naylon örtüyü kaldırması engellenmelidir.

Yeşil yem silolamak için ayrılacak alan, 1 m³ silajın ağırlığının yaklaşık 650-850 kg olduğu dikkate alınarak hesaplanmalıdır. Gerekli olan bir yığının yaklaşık hacmi,

$$H=y \cdot g \cdot u \cdot 0.8$$

eşitliği ile hesaplanabilir. Burada;

H = Yığının hacmi (m³) ,

y = Yığının yüksekliği (m),

g = Yığının genişliği (m),

u = Yığının uzunluğu (m)

Mesela 2 m genişliğinde, 10 m uzunluğunda ve en yüksek noktası 1.5 m olduğunda hacim $H=2 \cdot 1.5 \cdot 10 \cdot 0.8 = 24$ m³ olarak hesaplanır.

b) Silaj Çukuru: Genellikle silaj yapılan yerlere silaj çukuru denilmekle birlikte, bu ifade silonun toprak altında olacağı anlamına gelmez. Silaj çukuru olarak 2 ya da 3 tarafı duvarla kapa-

tlmış yapılar anlaşılmaktadır. Bu tip silolarda yan duvarların yüksekliği 2 m, uzun kenarın boyu da 7.5-10 m arasında olabilir. Sıkıştırma traktörle yapılacak ise, silo genişliği, traktörün arka tekerleri arasındaki genişliğin yaklaşık 2 katı kadar olmalıdır.

Silonun tabanının beton olması ve kapalı kısa kenardan açık kısa kenara doğru %1-3 eğim verilmesi yağmur ve sızıntı sularından zarar görmemesi açısından önemlidir. Silonun açık olan kısmı kalın tahtalardan oluşturulan bir kapakla kapatılabilir. Bu tip silolarda silonun üst kısmının örtülmesinde yine plastik örtülerden yararlanılır.

Silaj Yapımı

Silo yapılarak saklanacak yem bitkisi, besin maddeleri içeriği ve birim alandan en yüksek verimin elde edildiği uygun zamanda hasat edilmelidir. Bira posası, pancar posası vb. endüstriyel yan ürünlerinden silaj yapılacak ise bu yemlerin taze olmasına özen gösterilmelidir. Mısır, ayçiçeği ve sorgum gibi yem bitkilerinin hasat döneminde silaj yapımı için 4-15 mm boyutlara parçalanmaları şarttır. Bu şekilde hasat edilirken parçalara ayrılan yem kısa süre içinde silaj yapılacak silo yerine dökülür. Silo yerine dökülen yem silo hacminin yaklaşık %10-20'si dolunca sıkıştırma işlemi de başlar.

Silaj yapımının hava koşullarına bağlı olarak 2-3 günde tamamlanması istenir. Bundan dolayı işletmenin ihtiyacı olan silaj miktarı; işletme yem varlığı, hasat hızı, çalışma tekniği ve hızı vb. etkiler göz önünde tutularak hesaplanır

makale

ve ihtiyaç duyulacak silo büyüklüğü ile sayısı belirlenir.

Katkı Maddesinin Eklenmesi

Kimi yeşil yem veya endüstri yan ürünlerinin silolanması sırasında, silolamada başarı oranını artırmak için başlangıç yemine kimi katkı maddeleri eklenebilir. Böyle bir işlem; yemin hasadı sırasında, silo kabına doldurulması sırasında ya da başlangıç yeminin parçalanması sırasında yapılabilir. Bu amaçla;

- **Melas:** Suyla karıştırılarak akışkanlık sağlanmış melas silolama sırasında yeşil yeme eklenebilir. Eklenecek melas miktarı % 1-1.5 civarında olmalıdır.
- **Tahıl Kırmısı:** Silaj yapımı sırasında yeşil yeme arpa, buğday gibi tahılları kırarak %0.5-1 oranında eklemek mümkündür. Böylece silaj, enerji ve kısmen de protein bakımından zenginleştirilmiş olur.
- **Üre:** Mısır silajına % 0.3-0.7 dolayında üre katılabilir. Bu amaçla gübre olarak kullanılan üreden yararlanmak mümkündür. Silaja üre katımında dikkat edilecek en önemli husus miktarın yüksek olmaması ve dağılımın üniform yapılmasıdır.

Doldurma ve Kapatma

Silaj çukuru mümkün olduğunca kısa sürede doldurulmalı ve kapatılmalıdır. Aksiinde kızışma ve çürüme meydana gelir. Silo kabına tabakalar halinde yem doldurulurken aynı zamanda sıkıştırma işlemi de yapılır. Bu amaçla insan gücü ile çiğneme, paletli veya lastik tekerlekli traktör gücünden yararlanılabilir. Siloya toplam hacminin %10-20 fazlasına kadar dolum yapılır. Silo kabının örtülmesinde genelde 0.2 mm'den daha kalın olan plastik örtü malzemesi kullanılır. O nedenle yemin derli toplu yığılması şarttır. Hava ile temasta olan tüm yem yığınının üzeri plastik örtü ile kaplanır. Gergin bir halde serilen plastik örtünün etekleri, çeşitli şekillerde baskı altına alınır ve tüm yem yığını hava girişi olmayan bir paket haline getirilir. Yem yığının, kullanılacağı za-

mana dek üzerine serilen plastik örtünün zarar görmesinin engellenmesi istenir. Bu amaçla toprak, beton kapak, yem yığını üzerine heybe gibi bindirilmiş ipli araba lastikleri gibi baskı malzemesinden yararlanılabilir.

Silaj hava almayacak şekilde kapatıldıktan yaklaşık 1-1.5 ay sonra açılabilir. Silaj, havayla temas yüzeyinin mümkün olduğunca az olmasına özen gösterilerek kullanılmalıdır. İhtiyaç duyulan miktar alındıktan sonra bu kısım plastik örtü veya ıslak bir bezle geçici olarak kapatılabilir. Silaj, hayvanlar alışana kadar azar azar verilmelidir. Özellikle süt ineklerine silaj yediriliyorsa kokunun süte geçmemesi için silaj öğününün sağımdan sonraya rastlamasına özen gösterilmeli ve kesinlikle ahırda silaj depolanmamalıdır.

KAYNAKLAR

- Akman, N., 2003. Pratik Sığır Yetiştiriciliği. Türkiye Ziraat Mühendisleri Birliği Vakfı Yayını Ankara.
- Anonim, 2016. Silage Making For Small Scale Farmers. http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/Pnadq897.pdf Erişim tarihi, 2016, Aralık.
- Filya, İ., 2001. Silaj Teknolojisi. Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü, 16059, Görükle, Bursa.
- Karabulut, A., 1995. Yemler Bilgisi ve Teknolojisi. Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ders Notları No: 6, U.Ü. Basımevi, Bursa.
- Ergün, A., Çolpan, İ., Yıldız, G., Tuncer, S. D., Küçükersan, S., Yalçın, S., Küçükersan, M.K., Sehu, A., (2004). Yemler ve Yem Teknolojisi. 2. Baskı, Ankara.

DUMANLI TARIM

süt sağıım sistemleri

Umurbey Mahallesi Sanayi Caddesi No.:28 Ödemiş - İzmir
www.dumanlitarim.com - 02325457214

**ANAHTAR TESLİM ÇİFTLİK PROJELERİ - SÜT SAĞIM SİSTEMLERİ
ELEKTRİKLI VE SOLAR ÇİT SİSTEMLERİ - ÇİFTLİK EKİPMANLARI**

BUZAĞI BÜYÜTMEDE KULLANILAN YEMLEME SİSTEMLERİ

Dr. Vildan DOĞAN KOÇBEKER

Prof. Dr. Yılmaz BAHTİYARCA

Selçuk Üniversitesi

Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü

GİRİŞ

Süt irkı buzağların hayatın erken döneminde yemleme ve yönetimlerinin en iyi nasıl yapılacağı konusunda birçok metotlar teklif edilmiştir. Bununla beraber buzağı büyütmeye kullanılan pratik yemleme sistemlerinin iki önemli bileşeni mevcuttur. Bunlar, sıvı yem kaynakları (tam yağlı süt, ihtiyaç fazlası ağız sütü ve geçiş sütü, süt ikame yemi, atık süt) ve kaliteli-lezzetli buzağı başlatma yemidir. Farklı yemleme sistemlerinin buzağların performansına etkisi, yemlerin besin maddesi kompozisyonu ve verilen miktarlarındaki farklılıklar sebebiyle değişik olmaktadır. Buzağı büyütmeye 3 tip yemleme programı kullanılmakta olup, 2. ve 3. tip yemleme programları gittikçe yaygınlaşmaktadır. Bunlar:

1. Geleneksel yemleme sistemi (sınırlı miktarda sıvı yem kullanımı)
2. Entansif (yüksek miktarda besin maddesi sağlayan ve büyümeyi hızlandıran sistem, sıvı yemlerin serbest miktarda verildiği) yemleme sistemi
3. Orta seviyede besin maddesi sağlayan sistem. Bu sistemde buzağların sıvı yem tüketimi ilk iki sistemin arasında yer alır.

1. Geleneksel yemleme sistemi

Bu yemleme programında buzağlara sütten kesilinceye kadar sınırlı miktarda sıvı yem (süt veya süt ikame yemi vb. doğum ağırlıklarının %10'u kadar) ve serbest miktarda, yiyebildikleri kadar başlatma yemi verilir. Günlük verilen süt miktarı yaklaşık 4-5 litre kadar olup, bu miktar buzağların serbestçe içebilecekleri miktardan çok daha azdır. Verilen süt miktarı buzağı büyüdükçe artırılmaz ve sütten kesilinceye kadar bu miktarda yemleme yapılır. Bu tip bir yemleme programı buzağlarda 0.5 kg/gün canlı ağırlık artışı sağlayabilir (Appleby, 2001; Casper ve Weary, 2002). Geleneksel yemleme sistemi buzağlara tipik olarak canlı ağırlık-

larının %1.0-1.5'i kadar kuru madde sağlar. Geleneksel sistem buzağların erken sütten kesilmesini kolaylaştırır ve düşük yem masrafları sebebiyle de ekonomik olarak görülmektedir. Buzağı başlatma yemi tüketimi her hafta, bir önceki haftada tüketilen miktarın iki katı kadar artar ve artan besin maddesi tüketimi buzağların hızlı büyümesini sağlar (Kertz ve ark., 1979).

2. Entansif (zenginleştirilmiş) yemleme sistemi

Son 10-15 yıldır yapılan çalışmalar entansif, hızlandırılmış büyüme veya zenginleştirilmiş erken besleme diye adlandırılan programlara ilgiyi artırmıştır. Bu sistemde buzağlar geleneksel sistemden daha fazla süt (Casper ve Weary, 2002; Khan ve ark., 2007) veya süt ikame yemi (Diaz ve ark., 2001; Hill ve ark., 2006) verilerek beslenmektedir. Geleneksel yemleme sisteminde buzağlara kısıtlı miktarda, doğum ağırlığının %10'u kadar veya 4-5 litre/gün sıvı yem verilmesinin aksine buzağlara yiyebildikleri kadar (ad libitum) sıvı yem verildiğinde 8-16 litre/gün tüketebilirler (doğum ağırlığının %16-20'si kadar, Appleby, 2001; Miller-Cushon ve ark., 2013). Buda buzağların geleneksel sisteme nispetle 2 misli daha fazla besin

maddesi tüketebileceklerini gösterir. Entansif yemleme sisteminde buzağlara doğum ağırlıklarının %2 ila 3'ü kadar kuru madde sıvı yemlerle sağlanmaktadır. Oysa geleneksel sistemde bu miktar doğum ağırlığının %1.0-1.5'i kadardır. Genel bir kaide olarak doğumdan sonraki ilk haftada canlı ağırlığın %1.5'i kadar kuru madde, 2. haftadan sütten kesilinceye kadar olan dönemde ise canlı ağırlığın %2'i kadar kuru madde süt veya süt ikame yemi ile sağlanır. Bu tip yemleme programları, anasını emen buzağların tüketim seviyelerine çok yakın miktarda sıvı yemin (süt veya süt ikame yemi) verildiği programlar olup, biyolojik olarak uygun kabul edilen oranlarda, 0.6 ila 1.0 kg/gün arasında, hatta 1 kg'ın üzerinde canlı ağırlık artışı sağlayabilir (Appleby, 2001; Miller-Cushon ve ark., 2013).

Bu programlar sütten kesim öncesi daha yüksek canlı ağırlık artışı sağladıkları, yemden yararlanma kabiliyetini ve vücut veya iskelet büyüklüğünü (göğüs çevresi ve omuz yüksekliğini) artırdıkları gibi ilk tohumlama ve ilk doğum yaşını düşürmesi, doğal yemleme yapısının sağladığı yüksek performans, ve muhtemelen laktas-

yon dönemi verimi olumlu etkilemesi gibi faydalara sahiptir (Davis Rincher ve ark., 2011; Bar-Peled ve ark., 1997; Bach, 2011).

Entansif yemleme sisteminde buzağılara fazla miktarda sıvı yem verilmesine ilaveten süt ikame ile yemleme yapıyorsa süt ikame yemi protein seviyesinin de yükseltilmesine (%26-28) ihtiyaç vardır. Çünkü %20-22 ham protein ve %20-21 ham yağ içeren normal süt ikame yemleri ile fazla miktarda yemleme, kas doku büyümesi için yeterli protein sağlamaz ve fazla enerji yağ depolanmasına sebep olur. Yeterli enerji içeren, %26-28 ham protein ve %15-20 ham yağ içeren süt ikame yemleri ile yemleme yağsız doku (kas) büyümesini artırmıştır (Díaz ve ark., 2001). Bu tip bir süt ikame yemi doğal beslemeye oldukça yakındır. Çünkü tam yağlı sütte kuru madde de %27 ham protein ve %26-28 ham yağ içerir (Appleby, 2001).

Entansif yemleme programı ile yetiştirilen buzağılarda elde edilen yüksek canlı ağırlığın korunması için süttan kesmenin tedricen yapılması ve başlatma yemi tüketiminin teşvik edilmesi gerekir. Yapılan bir çalışmada buzağılar 7 haftalık yaşta süttan kesilmeden 20 gün önce verilen süt miktarı tedricen azaltılmış ve buzağıların süttan kesimden sonra 40 gün boyunca ağırlık avantajını korudukları bulunmuştur (Khan ve ark., 2007). Süttan kesimden önce yeterli miktarda başlatma yemi tüketen buzağılar, süttan kesim döneminde düzenli canlı ağırlık artışı yapabilirler. Entansif yemleme sisteminde buzağılara fazla miktarda süt verildiğinden buzağılar kesif yemleri daha az sıklıkta ve her seferinde de daha az miktarda tüketmektedirler (Miller-Cushon ve ark., 2013). Sonuçta rumen gelişimi gecikmekte, süttan kesim öncesi günlük canlı ağırlık artışı ile ilk laktasyon süt verimi arasında pozitif bir korelasyon (ilişki) mevcut olduğu (Soberon ve ark., 2012) için, süttan kesim öncesi kazanılan canlı ağırlık avantajı kaybedilmekte ve süttan kesim sonrası besin maddelerinin sindirimi azalmaktadır. Dolayısıyla süttan kesimde canlı ağırlık kayıplarından kaçınmak veya asgari seviyede tutmak için buzağılar düzenli

olarak günlük 1 kg başlatma yemi tüketmeden süttan kesilmemelidir.

3. Orta seviyede besin maddesi sağlayan sistem

Son yıllarda buzağılara geleneksel ve entansif yemleme sistemleri arasında sıvı yemin verildiği yeni bir yemleme sistemi kullanılmaya başlanmıştır. Bu programlarla süttan kesimdeki büyüme kayıplarının daha az olduğu ve sindirim bozukluklarının entansif yemleme sistemine göre daha az olduğu bildirilmiştir (Hill ve ark., 2006). Bu sistemde doğum ağırlığının yaklaşık %1.5-1.75'i kadar kuru madde süt veya süt ikame yemi ile sağlanmaktadır. Entansif yemleme sisteminde olduğu gibi buzağılar süt ikame yemi ile besleneceklerse yüksek proteinli süt ikame yemi kullanılmasına ihtiyaç vardır.

BUZAĞI BESLEMEDE KULLANILAN SIVI YEMLER

Buzağılar ilk gün, mümkünse ilk 3 gün ağıl sütü ile besledikten sonra aşağıda belirtilen sıvı yemlerle süttan kesilinceye kadar ve belli bir süre yemlenebilirler. Her bir sıvı yemin kendine mahsus fayda ve mahsurları vardır.

Tam Yağlı Sütle Yemleme (TYS)

Buzağıların yemlenmesinde, birçok işletmede kullanılan ana sıvı yem, tam

yağlı süttür. TYS buzağılarda yeterli CAA sağlayan ve sağlığı destekleyen çok iyi bir yemdir. Süt buzağılara içirilmeyecekse piyasa değerinden satılır. Bazı işletmeler için TYS, ile besleme, diğer sıvı yemlere nispetle daha masraflı olabilir. Ayrıca TYS ile hastalıkların taşınma riski daha yüksektir. Bu yüzden TYS'nin yemlemeden önce pastörize edilmesi faydalı olabilir.

İhtiyaç Fazlası Kolostrumla veya Geçiş Sütü ile Yemleme

Genellikle süt inekleri buzağının ihtiyacından daha fazla kolostrum üretirler. Bu yüzden ilk sağımdan elde edilen yüksek kaliteli yani litresinde 50 g dan daha fazla immünoglobülin G (IgG) içeren kolostrum dondurularak yeni doğan buzağılar için saklanmalıdır. Yeni doğan buzağılara düşük kaliteli kolostrum verilmemelidir. Düşük kaliteli kolostrum, 2 günlük yaştan büyük buzağılara verilebilir.

İlk sağımdan sonra süttan kompozisyonu her geçen saat normale döner. Bu yüzden doğumdan sonraki 2. ve 3. günlerde sağılan süt, geçiş sütü olarak kabul edilir. Bu geçiş dönemindeki sütte saklanmalıdır. ABD'de bu süttan satılması yasaklanmıştır. İhtiyaç fazlası kolostrum ve geçiş sütü, yüksek kaliteli ve ekonomik bir sıvı yemdir. Bununla

beraber besin madde muhtevasının günden güne önemli miktarda değişebilmesi ishale ve büyüme hızının düşük olmasına yardım edebilir. Bu husus bilhassa geçiş sütü az sayıdaki inekten alındığında daha doğrudur. Ancak çok sayıda inekten alınan sütlerin birleştirilmesi halinde besin madde muhtevastındaki varyasyon azalacaktır. Ancak hastalıkların taşınma riski de artacaktır. Hastalıkların taşınma riskini azaltmak için birleştirilen süt pastörize edilebilir veya buzağılar tek bir inekten alınan sütle beslenebilir.

Büyük süt sığırlar işletmelerinde mikrobiyal büyümeyi önlemek için geçiş sütleri küçük tanklarda soğutulmaktadır. Bu sütleri depolamada diğer bir alternatif yol, onları dondurmaktır. Sütler küçük plastik şişelerde veya torbalarda tek seferlik ihtiyacı karşılayacak miktarlarda dondurulur ve günlük olarak sıcak suda veya mikrodalga fırında çözündürülerek buzağılara verilebilir. Sütün dondurulması veya buzdolabı şartlarında muhafazası besin maddelerinin korunmasını ve TYS'den daha fazla kuru madde içeren yüksek kaliteli bir yem sağlar. Ancak iş gücü ihtiyacı yanında depo ihtiyacı, geçiş sütlerinin yukarıda zikredilen şekilde muhafazasını güçlendirebilir.

İhtiyaç fazlası kolostrum veya geçiş sütü, oda sıcaklığında tutularak doğal yolla veya kimyasal muameleye tabi tutularak fermente edilebilir. 15 ila 25°C arasındaki çevre ve oda sıcaklığında muhafaza kabul edilebilir bir yem üretilmesine imkân sağlar. Düşük sıcaklıklar fermentasyonu engellerken, yüksek sıcaklıklar hızlı fermentasyona sebep olurlar ve genellikle bir miktar proteinin parçalanmaya başlaması sonucu istenmeyen çürümüş materyal kokusu gibi koku oluşur. Asetik asit veya probiyonik asit gibi kimyasal koruyucular fermentasyonu yavaşlatabilirler. Bakteriler sütte mevcut besin maddelerini laktik aside ve daha az miktarda asetik, probiyonik ve butirik aside dönüştürdükleri için fermentasyonla sütün kuru maddesi ve besin madde muhtevastı azalır. Oluşan asitler sütü pH'sını yaklaşık 4.5'e düşürürler ve protein, laktoz ve yağ muhtevastı azalır (Tablo 1).

Buzağıkların fermente veya ekşitilmiş süt ile yemlenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Mikroplarla bulaşmaması önemlidir.
- Direk güneş ışınlarına maruz bırakılmamalı ve 16-27 °C de muhafaza edilmelidir.
- Muhafaza için metal kaplar kullanılmamalıdır. Ekşimiş süt onları aşındırabilir. Depo kabı olarak 60-80 litrelik veya daha büyük plastik kaplar kullanılmalıdır. Ağız kapaklı plastik kaplar sinek, sıçan veya kedilerin sebep olabileceği kontaminasyonu önleyecektir. Temizliği kolay olması sebebiyle plastik torbalarda taşıyıcı olarak kullanılabilir.
- Fermantasyonu yönetmek için (fermente sütün sevk ve idaresi için) 3'lü fiç veya kap sistemi kullanılabilir. İlk plastik kap veya fiç 2-3 gün içinde doldurulur ve 30 gün içinde yedirilir. İlk fiç yedirilirken 2. fiç depolanır ve 3. fiç doldurulur.
- Süt buzağılara verilmeden önce, pıhtı, whey ve yağın karışması için karıştırılmalıdır.
- Besin madde kayıplarını ve kuvvetli kokuyu önlemek için kolostrum 15-30 gün içinde içirilmelidir.
- Kanlı sütler fermente edilmemelidir. Kan sütteki proteinlerin hızla parçalanmasına ve sütün kokmasına sebep olur.
- Sıcak havalarda fermentasyona yardımcı olması için koruyucular ilave edilmelidir. Ticari preparatları kullanırken imalatçı firmanın talimatlarına uyulmalı. Muhafaza kabındaki süt ağırlığının %1'i kadar propiyonik asit veya %0.7'si kadar asetik asit ilave edilebilir.
- Fermente olmamış süt, besin mad-

de kompozisyonu değiştirmeden bir kaptaki fermente olmuş süte ilave edilebilir. Yeni süt, eski süte koruyucular veya kimyasallar ilave edildikten sonra karıştırılmalıdır. Koruyucuların kullanımı için kabin tamamen dolması beklenilmelidir. Böylece muhafaza kabında arzu edilmeyen fermentasyonun başlaması da önlenmiş olacaktır.

Sahada yapılan çalışmalar fermente edilmiş kolostrumla beslenen buzağıkların büyüme oranı veya canlı ağırlık artışı ile ishale görülme nispetinin tam yağlı süt (TYS) beslenen buzağıklarla aynı olduğunu göstermiştir. Fermente sütle yemleme, bilhassa buzağıklar doğumda yeterli kolostrum aldıklarında Salmonella veya E.coli'nin sebep olduğu hastalıkları artırmaz. Bununla beraber fermente süt depolandıktan sonra 4-7 gün müddetle bakteri sayısı hızla artar ise de müteakiben fermentasyon sonucu asitliğin artması sonucu bakteri sayısı da azalır. Bakterial bulaşmaları önlemek için, sütün toplanmasından buzağılara içirilinceye kadar her türlü tedbir alınmalı veya çaba gösterilmelidir. Mastitisli sütlerin buzağılara içirilip içirilmemesi konusunda araştırmacılar arasında ihtilaf vardır. Çok mecbur olmadıkça mastitisli ineklerden sağılan antibiyotikli sütlerin buzağılara içirilmemesinde hastalığın taşınma riskini önleyeceği için büyük fayda vardır. Antibiyotikli sütlerin kullanılmasına karar verilmişse, kaptaki fermente süte ilave edilebilir. Memelere antibiyotik uygulandıktan sonraki birinci ve ikinci sağımdan elde edilen sütler, yüksek seviyede antibiyotik ihtiva ettikleri için iyi fermente olmazlar. Ancak daha sonra sağılan sütler fermentasyonu düşürmezler. Fermentasyon antibiyot-

Tablo 1. Oda sıcaklığında fermente edilen (ekşitilen) sütün besin madde kompozisyonu ¹

Fermentasyon tipi	pH	Toplam kuru madde %	Ham protein %	Ham yağ %
Doğal	4.1-4.8	13.1-17.2	4.5-6.8	3.8-7.2
Asit ile muamele	4.1-4.8	13.5-17.7	4.3-6.8	3.6-5.3

¹Onsekiz araştırmanın birleştirilmiş sonuçlarıdır (Foley ve Otterby, 1978. JDS:61:1033-1060)

tikleri parçalayabilir. Böylece buzağılar taze süte nispetle daha az antibiyotik almış olurlar. Antibiyotikli sütler geçiş sütü ile birleştirildiğinde, sütteki antibiyotik konsantrasyonu seyreltilmiş ve böylece buzağılara daha az antibiyotik verilmiş olunur.

Geçiş sütü, TYS'e nazaran daha fazla kuru madde içerir ise de TYS ile karıştırılarak, kuru madde bakımından TYS'e eşitlendikten sonra TYS gibi buzağılara içirilebilir. İkinci veya üçüncü sağım-
dan elde edilen süt, ılık veya sıcak su ile karıştırılarak kullanılabilir. Bunun için 2 kısım süt, 1 kısım su ile karıştırılır. Daha sonraki sağımlardan toplanan bütün geçiş sütleri, daha az kuru madde içerdikleri için, 3:1 oranında seyreltilebilir. Atık Sütlerin Buzağı Beslemede Kullanımı

ABD de geçiş dönemi sütlerin satışı yasak olduğu için atık süt olarak kabul edilirler. Ayrıca mastitisli ineklerden sağılan veya antibiyotikli sütlerde atık süttür. ABD'de yapılan bir anket çalışması, yetiştiricilerin %87'sinin buzağı beslemede atık süt kullandığını göstermiştir. Atık sütler, buzağılarda ishal ve hastalıkları artırmadan TYS'le aynı oranda CAA sağlayabilirler. Ancak antibiyotikli sütle besleme, patojen mikroplara maruz kalma riskini, antibiyotik kalıntısını ve antibiyotik direncini artırabilir. Ayrıca mastitisli ineklerin sütlerinin veya atık sütlerin antibiyotik veya mikrop konsantrasyonunun da ki gün ve gün varyasyon olması buzağılarda ishali teşvik edebileceği gibi büyüme oranını da (CAA'nı da) azaltır. Mastitis tedavisinde yaygın olarak kullanılan antibiyotikler en azından bakterilerde direnç sebep olabilirler ve hem de buzağı ve hem de ergin hayvanlarda hastalıkların tedavisini güçleştirirler. Yapılan çalışmalar antibiyotikle muameleden sonraki birinci ve ikinci sağımdan elde edilen sütle yemeleme antibiyotik rezistansını artırdığı için buzağılara verilmeyebilir.

Antibiyotikli sütler aynı zamanda buzağı kaslarında antibiyotik kalıntısına sebep olabilirler. İnce bağırsaklarda normal bakteri popülasyonunu değiştirebilirler. Daha da önemlisi, insanlarda patojen mikroplara karşı antibiyotik direncinin gelişmesine ve alerjik reak-

siyonların artmasına da sebep olabilirler. Bu yüzden antibiyotikli sütler, insan sağlığı açısından tehlikelidirler.

Buzağının atık sütle beslenmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Pastörize edilmeden kullanılmamalıdır.
- Atık sütler, TYS ile yaklaşık aynı miktarda kuru madde içerdiği için su ile seyreltilmeden kullanılmalıdır.
- Günlük içilecek miktar buzağının canlı ağırlığının %10-20'si kadardır.
- Atık süt oda sıcaklığında bekletilmemeli ve bakterilerin aşırı çoğaltılması önlenmelidir.
- Hasta olduğu bilinen ineklerin sütleri buzağılara verilmemelidir.
- Grup şeklinde barındırılan buzağılara, hastalıkların taşınması riski sebebiyle verilmemelidir.
- Antibiyotikle muamele edildikten sonraki iki sağımdan elde edilen süt atılmalı ve buzağılara içirilmemelidir.
- Aşırı kanlı veya anormal görünümü sütler verilmemeli ve dökülmemelidir.
- Yeni doğan buzağılara mastitisli ineklerden sağılan kolostrum verilmemelidir.

Atık sütlerin mikrop seviyesinin yüksek olduğu unutulmamalıdır.

Yapılan çalışmalar pastörize edilmiş atık sütle yemlemenin pastörize edilmeyen süte nispetle buzağılarda ishal ve pnemoni vakalarını azalttığını büyümeyi teşvik ettiğini ve süt ikame yemi ile beslenen buzağılara nispetle daha fazla canlı ağırlık (0.12 kg/gün) kazandıklarını, daha az hastalandıklarını ve ölüm vakalarının daha az olduğunu göstermiştir.

Pastörizasyonun etkinliği aynı zamanda alkalın fosfataz testi ile de izlenebilir. Alkalın fosfataz çiğ sütte doğal olarak bulunan bir enzim olup, pastörizasyonla enzim aktivitesini kaybeder, parçalanır.

Atık sütlerin pastörizasyonu için işletmenin yeterli imkânlarının olup olmadığı, işçi ve zaman ihtiyacı, su ihtiyacı, depolama imkânları, atık süt miktarı, atık suyun uzaklaştırılması, elektrik ihtiyacı gibi hususlar başlangıçta çok iyi planlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Appleby, M.,2001. Performance and feeding behavior of calves on ad libitum milk from artificial teats. Appl. Anim. Behav. Sci. 74:191-201.
- Bar-Peled, U., Robinson, B., Maltz, E., Tagari, H., Folman, Y., Bruckental, I., Voet, H., Gacitua, H. And Lehrer, A.R., 1997. Increased weight gain and effects on production parameters of Holstein heifer calves that were allowed to suckle from birth to six weeks of age. J. Dairy Sci.80:2523-2528.
- Davis Rincker, L.E., VandeHaar, M.J., Wolf, C.A., Liesman J.S., Chapin, L.T. and Weber Nielsen, M.S.,2011. Effect of intensified feeding of heifer calves on growth, pupertal age, calving age, milk yield and economics. J. Dairy Sci. 94:3554-3567.
- Diaz, M.C., Van Amburgh, M.E., Smith, J.M., Kelsey, J.M. and Hutten, E.L., 2001. Composition of growth of Holstein calves fed milk replacer from birth to 105-kilogram body weight. J. Dairy Sci. 84:830-842.
- Hill, T.M., Aldrich, J.M., Schlotterback, R.L. and Bateman II, H.G.,2006. Effects of feeding calves different rates and protein concentrations of twenty percent fat milk replacer on growth during the neonatal period. Prof. Anim. Sci.22:252-260.
- Jasper, J. And Weary, D:M.,2002. Effect of ad libitum mil intake on dairy calves. J. Dairy Sci. 85:3054-3058.
- Kertz, A.F., Prewitt, L.R. and Everett, J.P. Jr., 1979. An early weaning calf program: summarization and review. J. Dairy Sci. 62:1835-1843.
- Khan, M.A., Lee, H.J., Lee, W.S., Kim, H.S., Kim, S.B., Ki, K.S., Ha, J.K. Lee, H.G. and Choi, Y.J., 2007. Pre- and postweaning performance of Holstein female calves fed milk through step-down and conventional methods. J. Dairy Sci. 90:876-885.
- Miller-Cushon, E.K., Bergeron, R., Leslie, K.E., and DeVries, J., 2013. Effect of milk feeding level on development of feeding behavior in dairy calves. J. Dairy Sci. 96:4624-4633.
- Soberon, F., Raffrenato, E., Everett, R.W. and Van Amburgh, 2012. Prewaning milk replacer intake and effects on long term productivity of dairy calves. J. Dairy Sci. 95:783-793.
- Tedeschi, L.O. and Fox, D.G.,2009. Predicting milk and forage intake of nursing calves. J. Anim. Sci. 87:3380-3391.

Tarım Takvimi (Ocak-Şubat)

- Birçok bölgede hayvanlar ahırda olduğu için ahırların bakımı önemlidir. Ahırlar temizlenmeli, havalandırılmalı, hastalıklarla mücadele için önlemler alınmalıdır.
- Uygun hava koşullarında hayvanlar ahır dışına çıkarılır. Ahır içi temizlenip %3'lük sodalı sıcak su ile yıkanır.
- Rutubetli, temizlenmemiş taban ve toprak zeminlerin birçok mikroorganizmaların çoğalmalarına ortam hazırladığı ne bunların hayvanların sağlık durumlarının bozulmasına neden olduğu bilincine varılarak, diğer işler bittiğinde derhal ahır temizlenip, zemine yataklık serilir. (Sap, saman, talaş gibi yataklıklar aynı zamanda hayvanlarda ısı kaybını da önler)
- Kanatlı ve eklem bacaklı zararlılar, kış aylarında alçak basınçlı ve sıcak ahırlarda saklanırlar. Pencere, kapı ve vantilasyon yolu ile hava değiştirilir ve bu yolla zararlıların ahırda yerleşmeleri engellenir.
- Hayvanlar içeri alınırken ısı kontrolü yapılmalıdır. Hayvanların fizyolojik uyum sağlamaları için iç ve dış ısı arasında fazla bir fark olmamalıdır.
- Özellikle tüberküloz, paratüberküloz testleri ile brucellosis yönünden serolojik yoklamalar ve mastitis taraması yapılır.
- Hayvan hastalıklarına karşı koruyucu aşılar yapılır. 4-8 aylık dişi danalara S.19 aşısı doğumları yaklaşan sığırlara septisemi aşısı yapılır. Bütün sığırlara nokra için paraziter ilaçlama uygulanır.
- Sığırların yeşil yem ihtiyaçları silaj yemler veya hayvan pancarı ile karşılanmaya başlanır.
- Hayvanların kızgınlıkları takip edilerek, suni tohumlama işlemi için veteriner hekime haber verilir.
- Verim kontrolleri düzenli şekilde yapılır.
- Doğum yapacak inekler, doğumlarına iki ay kala sütten kesilerek kuruya alınır.
- Doğum yapacak sığırlar ayrı bir bölüme alınır, hasta hayvan varsa derhal tedavisi yapılır.

BALTAS

KÜPE HAYVANCILIK TARIM PLASTİK İNŞAAT TEKSTİL
İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.

**Büyükbaş, Küçükbaş ve Mikroçipli
Hayvan Kulak Küpeleri**

**Firma ve
Şahıslara
Özel Logolu
Küpe Yapılır!**

**Promosyon Ürünlerine Lazer Baskı
Bilgi sipariş : 0538 306 5607**

TSE 7808 ve ICAR STANDARTLARINA UYGUN

İvedik Organize Sanayi Bölgesi 1469. Sokak(Eski 684) No:81/A Yenimahalle / ANKARA / TÜRKİYE
Tlf: +90 312 394 72 49 Faks: +90 312 394 72 50 GSM: +90 533 733 17 18 GSM: +90 538 306 56 07
<http://www.baltaskupe.com.tr> baltas@baltaskupe.com.tr

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVAN HAYAT SİGORTASI

Şimdi,
Hırsızlık da
Teminat
Kapsamında!

tarsim.gov.tr | 444 82 77

TARSİM[®]
TARIM SİGORTALARI HAVUZU

f /tarim.sigortalari

@tarim_sigortasi

/tarim_sigortasi

/Tarsim

/Tarim Sigortalari Havuzu

/Tarim Sigortalari Havuzu